

प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन (मतदान) निर्देशिका, २०७४

निर्वाचन आयोगबाट स्वीकृत मिति : २०७४।०७।२७

प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ८० र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ८० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी निर्वाचन आयोगले यो निर्देशिका बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस निर्देशिकाको नाम “प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन (मतदान) निर्देशिका, २०७४” रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) “आयोग” भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २४५ बमोजिमको निर्वाचन आयोग सम्झनु पर्छ ।

(ख) “ऐन” भन्नाले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको प्रयोजनको लागि प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको प्रयोजनको लागि प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ सम्झनु पर्छ ।

(ग) “नियमावली” भन्नाले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको प्रयोजनको लागि प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन नियमावली, २०७४ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको प्रयोजनको लागि प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन नियमावली, २०७४ सम्झनु पर्छ ।

(घ) “निर्वाचन” भन्नाले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम निर्वाचित सदस्यको पद रिक्त भएको अवस्थामा गरिने उपनिर्वाचनलाई समेत जनाउँछ ।

(ङ) “निर्वाचन अधिकृत” भन्नाले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ८ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ८ बमोजिम आयोगबाट नियुक्त भएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सहायक निर्वाचन अधिकृतलाई समेत जनाउँछ ।

(च) “निर्वाचन आचार संहिता” भन्नाले निर्वाचन आचार संहिता, २०७२ सम्झनु पर्छ ।

- (छ) “मतदान अधिकृत” भन्नाले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ११ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ दफा ११ बमोजिम नियुक्त भएको मतदान अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सहायक मतदान अधिकृतलाई समेत जनाउँछ ।
- (ज) “मतपत्र” भन्नाले निर्वाचनमा मतदान गर्नका लागि व्यवस्था गरिएको मतपत्र सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “मतपेटिका” भन्नाले मतदाताले मत सङ्केत गरेको मतपत्र राख्नका लागि आयोगले व्यवस्था गरेको मतपेटिका सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “सदस्य” भन्नाले प्रतिनिधि सभा सदस्य र प्रदेश सभा सदस्य सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

मतदान केन्द्रमा खटाइने कर्मचारी र प्रशिक्षण

३. **नियुक्तिपत्र बुझी जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने** : (१) मतदान केन्द्रमा खटिने मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी तथा सहयोगी कर्मचारीले सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट आफ्नो नियुक्तिपत्र बुझी लिनु पर्नेछ ।
(२) मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी तथा सहयोगी कर्मचारीले सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा गई आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।
४. **प्रशिक्षणमा सहभागी हुने** : मतदान अधिकृत तथा सहायक मतदान अधिकृतले क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले तोकेको मिति, समय र स्थानमा आयोजना हुने प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागी हुनु पर्नेछ ।
५. **कर्मचारीबारे जानकारी लिने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई दिने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-९० बमोजिमको नियुक्तिपत्रमा सो मतदान केन्द्रमा खटिने सम्पूर्ण कर्मचारीको पद, नाम, थर, दर्जा, कार्यालय र स्थायी ठेगाना समेत उल्लेख भएको हुनेछ र मतदान अधिकृतले आफ्नो नियुक्तिपत्रबाटै आफू खटिने मतदान केन्द्रमा खटिएका सम्पूर्ण कर्मचारीको जानकारी लिनु पर्नेछ ।
(२) मतदान केन्द्रमा खटिने सुरक्षाकर्मीको विवरण जिल्ला प्रहरी कार्यालयले निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनेछ र सो विवरणको आधारमा मतदान अधिकृतले सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा खटिने सुरक्षाकर्मीको जानकारी लिनु पर्नेछ ।
६. **मतदान केन्द्रमा प्रस्थान** : मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रस्थान गर्नुअघि आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा खटिने कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीसँग समन्वय गरी मतदान केन्द्रमा प्रस्थान गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
७. **उत्तरदायी हुने** : (१) मतदान अधिकृत निर्वाचन सम्बन्धी कामका लागि आयोग र निर्वाचन

अधिकृतप्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

(२) मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक मतदान अधिकृत, अन्य कर्मचारी, स्वयंसेवक र सुरक्षाकर्मी निर्वाचन अधिकृत र मतदान अधिकृतप्रति उत्तरदायी हुनु पर्नेछ ।

८. **स्वयंसेवकको नियुक्ति** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा सहयोग गर्न बढीमा तीन दिनको लागि देहाय बमोजिमको सङ्ख्यामा स्वयंसेवक नियुक्त गर्न सक्नेछ :-

- (क) दुईसय पचाससम्म मतदाता भएको मतदान केन्द्रमा कम्तीमा एकजना महिलासहित दुईजना,
- (ख) दुईसय एकाउन्नदेखि पाँच सयसम्म मतदाता भएको मतदान केन्द्रमा कम्तीमा एकजना महिलासहित तीनजना,
- (ग) पाँचसय एकदेखि एक हजारसम्म मतदाता भएको मतदान केन्द्रमा कम्तीमा दुईजना महिलासहित चारजना,
- (घ) एक हजार भन्दा बढी मतदाता भएको मतदान केन्द्रमा कम्तीमा तीनजना महिलासहित पाँचजना ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको एकजना महिला स्वयंसेवकलाई मतदाताको औलामा मसी लगाउने कार्यमा र अन्य स्वयंसेवकलाई मतदाताको लाईन व्यवस्थापन वा अन्य उपयुक्त कार्यको जिम्मेवारी दिनु पर्नेछ ।

तर मतदाताको परिचयपत्र हेरी मतदाताको नामावली रुजु गर्ने तथा मतदातालाई मतपत्र दिने कार्यको जिम्मेवारी स्वयंसेवकलाई दिनु हुँदैन ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त गरिएको स्वयंसेवकलाई मतदान अधिकृतले प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन (आर्थिक) निर्देशिका, २०७४ ले तोके बमोजिम खाजा खाना खर्च बापतको रकम भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

(४) स्वयंसेवकको नियुक्तिको ढाँचा प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-९०क. बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-३

मतदान सामग्री सम्बन्धी व्यवस्था

९. **मतदान सामग्रीको बारेमा जानकारी लिने** : मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रयोग हुने मतदाता नामावली, मतपत्र, मतपेटिका, स्वस्तिक छाप, छापदानी, नउड्ने मसी भएको मार्कर, छेकाबारा, अनुसूची फाराम, सम्बन्धित ऐन, नियम, निर्देशिका लगायत सबै प्रकारका मतदान सामग्रीको बारेमा जानकारी लिई त्यस्ता सामग्री सम्बन्धित अधिकारी वा निकायबाट बुझी लिनु पर्नेछ ।

१०. **मतदान सामग्री बुझी लिने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रस्थान गर्नुअघि क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयबाट देहाय बमोजिमका मतदान सामग्री जाँच गरी दुरुस्त भएका मतदान सामग्री मात्र बुझी लिनु पर्नेछ :-

- (क) मतदाता नामावली लगायतका मतदान सामग्री आफू खटिएको मतदान केन्द्रको हो, होइन ?

- (ख) मतदाता नामावलीको दुवै प्रति (एक प्रति रङ्गिन र एक प्रति श्यामश्वेत) पूर्ण छ, छैन ?
- (ग) मतदाता नामावलीमा रहेको मतदाता सङ्ख्या मतदान केन्द्रमा तोकिएको मतदाता सङ्ख्यासँग मिल्छ, मिल्दैन ?
- (घ) मत सङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप दुरुस्त छ, छैन र स्ट्याम्प प्याडमा मसी छ, छैन ?
- (ङ) औलामा लगाउने नउड्ने मसी भएको मार्कर छ, छैन ?
- (च) मतदान केन्द्रको लागि आवश्यक पर्ने मतपेटिका, सुरक्षण सिल तथा छेकाबार पर्याप्त र दुरुस्त छ, छैन ?
- (छ) मतदान सामग्री र मतदान कार्यमा प्रयोग हुने अनुसूची फारामहरू स्पष्ट र पर्याप्त छन्, छैनन् ?
- (ज) निर्वाचनसँग सम्बन्धित सबै ऐन, नियम र निर्देशिकाहरू छन्, छैनन् ?

(२) मतदान अधिकृतले मतपेटिका बुझी लिँदा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि अलग-अलग मतपेटिका रहने गरी क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले उपलब्ध गराएका आवश्यक सङ्ख्याका मतपेटिका दुरुस्त छ, छैन हेरी जाँच गरी बुझी लिनु पर्नेछ ।

(३) क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले मतदान अधिकृतलाई स्वस्तिक छाप, सुरक्षणसिल र मतपेटिका बुझाएको दुईप्रति भरपाई गराई राख्नु पर्नेछ र त्यस्तो भरपाईको एकप्रति सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले मतदान अधिकृतसँग भरपाई गराउँदा सुरक्षणसिलको नम्बर समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ र मतदान अधिकृतले आफूले बुझी लिएको सुरक्षणसिल नम्बर पोलबुकमा टिपोट गरी राख्नु पर्नेछ ।

११. **मतपत्र बुझी लिने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रयोग हुने मतपत्र सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट बुझी लिनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतपत्र बुझ्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपत्रहरू आफूलाई खटाइएको मतदान केन्द्रका लागि तोकिएको सङ्ख्या र नम्बर बमोजिम छ, छैन यकिन गरी बुझ्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई मतपत्र उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित मतदान केन्द्रको लागि आवश्यक पर्ने पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपत्र र समानुपातिक

निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपत्र रुजु गरी अलग-अलग थैलोमा सुरक्षित रूपमा पोको पारी लाहाछाप लगाई बुझाउनु पर्नेछ । यसरी मतपत्र बुझाउँदा निर्वाचन अधिकृतले प्रत्येक मतदान केन्द्रको लागि छुट्याइएका तीनवटै प्रकारका मतपत्रको शुरु क्रमसङ्ख्या र अन्तिम क्रमसङ्ख्या खुलाई सोको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको मतपत्रको क्रमसङ्ख्या उल्लेख भएको अभिलेख निर्वाचन अधिकृतले एकप्रति आफ्नो कार्यालयमा राख्नु पर्नेछ ।

१२. **दस्तखत नमूना लिने** : निर्वाचन अधिकृतले दफा ११ बमोजिम मतदान अधिकृतलाई मतपत्र बुझाउँदा प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-३५ बमोजिम मतदान अधिकृतको दस्तखत नमूना लिई सुरक्षित रूपमा राख्नु पर्नेछ । यसरी दस्तखत नमूना लिँदा पूरा दस्तखत तथा छोटकरी दस्तखतको नमूना दुई प्रति लिनु पर्नेछ ।

१३. **मतदान सामग्री मतदान केन्द्रमा पुर्‍याउने** : मतदान अधिकृतले आफू खटिएको मतदान केन्द्रको मतदान सामग्री सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी, सहयोगी कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीसँग समेत समन्वय गरी सुरक्षित रूपमा मतदान केन्द्रमा पुर्‍याउनु पर्नेछ । मतदान सामग्री लिई जाँदा राती बास बस्नु पर्ने अवस्थामा मतदान सामग्री र कर्मचारीको सुरक्षा व्यवस्थामा उचित ध्यान दिनु पर्नेछ ।

१४. **मतपेटिका बिग्रिए वा नासिएमा** : (१) मतदान केन्द्रमा पठाइएको मतपेटिका बिग्रिएमा वा नासिएमा मतदान अधिकृतले उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-३६ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ । निजहरू अनुपस्थित भएमा वा निजहरूले सहीछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई उपस्थित अन्य दुईजना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ, र सोको जानकारी निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बिग्रिएको वा नासिएको जानकारी प्राप्त भएमा निर्वाचन अधिकृतले तत्काल त्यस्तो मतदान केन्द्रमा आवश्यक मतपेटिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१५. **बसोबासको व्यवस्था मिलाउने** : मतदान अधिकृतले स्थानीय व्यक्ति तथा मतदान टोलीका अरू सदस्यसँग समेत आपसी समन्वय गरी टोलीका लागि मतदान केन्द्र रहेको स्थलमा बसोबासको आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

तर मतदान केन्द्र रहेको स्थलमा बसोबासको व्यवस्था गर्न सम्भव नभएमा उम्मेदवार, निजको नातेदार तथा निजको निर्वाचन प्रतिनिधि बाहेकको घर वा होटलमा बसोबासको व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।

१६. **मतदाता परिचयपत्र वितरण** : (१) मतदान अधिकृतले निर्वाचनको मितिभन्दा अगावै आयोगबाट प्राप्त मतदाता परिचयपत्र सम्बन्धित मतदाता वा निजको परिवारको सदस्यलाई बुझाई बुझी लिनेको सहीछाप गराई राख्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदाता परिचयपत्र वितरण गरी बाँकी रहन गएका मतदाता परिचयपत्र र मतदाता परिचयपत्र बुझाएको भरपाई सिलबन्दी नगरी सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ । यसरी मतदान अधिकृतले फिर्ता बुझाएका मतदाता परिचयपत्र र भरपाई निर्वाचन अधिकृतले क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

१७. **सर्वपक्षीय बैठक राख्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा पुगेपछि, सकभर छिटो सर्वदलीय वा सर्वपक्षीय बैठक राखी मतदान केन्द्र वरपरको सुरक्षा व्यवस्था कायम राख्ने, मतदान केन्द्र निर्माण गर्ने तथा स्वच्छ र स्वतन्त्र रूपमा मतदान कार्य सञ्चालन गर्ने सन्दर्भमा आवश्यक सहयोग जुटाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सर्वपक्षीय बैठकमा निर्वाचनमा सहभागी भएका राजनीतिक दलको स्थानीय प्रतिनिधि, उम्मेदवार वा निजको स्थानीय प्रतिनिधि तथा स्थानीय समाजसेवीलाई आमन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले सर्वपक्षीय बैठकका सहभागीलाई मतदान प्रक्रियाबारे जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१८. **मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोक्ने** : मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा पुगे पछि मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको चारैतिर साधारणतया तीन सय मिटरसम्मको क्षेत्रलाई चारकिल्ला तोकी मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोक्नु पर्नेछ । यसरी मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोकिएको सूचना प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-३७ बमोजिम सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा सबैले देख्ने स्थानमा टाँस्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

मतदान केन्द्र निर्माण

१९. **मतदान केन्द्र निर्माण गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा आफ्नो टोलीमा खटिएका कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीसँग समन्वय गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-३८ बमोजिमको ढाँचामा यथासम्भव सबैलाई सहज हुने किसिमले मतदान केन्द्र निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय व्यक्तिको सहयोग लिन र त्यस केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी र स्वयंसेवकलाई सो काममा लगाउन सक्नेछ ।

(३) मतदान केन्द्र निर्माणमा मतदान अधिकृतलाई सहयोग पुर्याउनु मतदान टोलीमा खटिएका कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी र स्वयंसेवकको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने डोरी, बाँस, घोचा, पाल, खर आदिको उपयोग गर्न सकिनेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम निर्माण गरिएको मतदान केन्द्रमा मतदान कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने टेबल, बेञ्च, कुर्सी लगायतका आवश्यक सामग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

त्यस्तो सामग्रीको व्यवस्था गर्दा उपलब्ध भएसम्म मतदान केन्द्र रहेको विद्यालय, कार्यालय, भवन वा अन्य सरकारी वा सार्वजनिक निकायबाट व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा देहायको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ :-

- (क) मतदाता प्रवेश गर्ने ठाउँमा “भित्र” र मतदाता बाहिर निस्कने द्वारमा “बाहिर” लेखिएको कार्डबोर्ड सबैले देख्ने ठाउँमा भुण्ड्याउने वा टाँस्ने वा,
- (ख) मतदान गर्ने मतदाताको क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने सूचना मतदाता पंक्तिबद्ध हुने ठाउँमा भुण्ड्याउने वा टाँस्ने,
- (ग) मतदान केन्द्रमा महिला, पुरुष र अन्य मतदाताको लागि डोरी वा बाँस लगाई अलग अलग पंक्तिबद्ध हुन सक्ने व्यवस्था मिलाई “महिला”, “पुरुष” र “अन्य” लेखिएको कार्डबोर्ड भुण्ड्याउने वा टाँस्ने,
- (घ) मतदान कार्यमा खटिएका उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई मतदान कार्यमा खटिएका कर्मचारीको पछाडिपट्टि वा उपयुक्त स्थानमा बस्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (ङ) नाम रुजु गर्ने कर्मचारी र लामबद्ध मतदाताका बीचमा सुरक्षाकर्मी रहने र सुरक्षाकर्मी नपुग भएको अवस्थामा सो स्थानमा स्वयंसेवक रहने व्यवस्था गर्ने,
- (च) नाम रुजु गर्ने कर्मचारी पछि तथ्याङ्क फाराम भर्ने र मतदाताको औलामा नउड्ने मसी लगाउने महिला स्वयंसेवक बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,
- (छ) स्वयंसेवकले मतदाताको औलामा नउड्ने मसी लगाए पछि मतदातालाई प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली तर्फको मतपत्र दिन मतपेटिकाको नजिकै सहायक मतदान अधिकृत वा कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,
- (ज) प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको लागि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणालीतर्फ मतदान गरी सकेको मतदातालाई प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली तर्फको मतपत्र दिन मतपेटिका नजिकै सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,
- (झ) प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको लागि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणालीतर्फ मतदान गरी सकेको मतदातालाई समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फको मतपत्र दिन मतपेटिका नजिकै सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,
- (ञ) मत सङ्केत गर्नका लागि गोप्य कक्ष बनाउने र सो स्थानमा मतपत्रमा छाप लगाउने टेबुल राख्ने, यसरी गोप्य कक्ष बनाउँदा भ्याड वा सिंढी चढेर जानुपर्ने ठाउँमा नबनाउने,
- (ट) मतदान गर्ने गोप्य कक्ष रहेको टेबुलमा रहेको छेकाबारा बाहिरपट्टि सोही टेबुलमा वा मतपेटिका रहेको टेबुलमा स्वस्तिक छाप तथा छापदानी राख्ने व्यवस्था गर्ने,
- (ठ) मत सङ्केत गरेपछि स्वस्तिक छाप साविकको स्थानमा ल्याएर राख्ने व्यवस्था गर्ने,
- (ड) मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी, मतपेटिका राख्ने ठाउँ, मतसङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप एवं छापदानी राख्ने ठाउँसमेत देखिने गरी मतपेटिका राखेको ठाउँको नजिक मतदान अधिकृत बस्ने व्यवस्था गर्ने,

- (ढ) मतदान अधिकृतको नजिक मतपत्र र मतपेटिकाको सुरक्षाको लागि सुरक्षाकर्मी रहने व्यवस्था गर्ने,
- (ण) मतदान कक्ष बनाउँदा वा मतपेटिका राख्दा धेरै अग्लो ठाउँमा नबनाई वा नराखी होचो कद वा अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिक मतदाताले पनि सजिलै मतसङ्केत गर्न सक्ने गरी बनाउने वा राख्ने,
- (त) मतदातालाई पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा मत खसाल्ने, यसरी मत खसाली सके पछि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा मत खसाल्ने, त्यस पछि समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा मत खसाल्ने र मत खसाली सकेपछि बाहिर निस्कन सहज हुने गरी मतपेटिका राख्ने स्थानको व्यवस्था गर्ने,
- (थ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने ठाउँमा र मतदान गरी सकेपछि मतदाता बाहिर निस्कने ठाउँमा मतदान गरी सकेको व्यक्ति पुनः मतदानस्थलतर्फ फर्कन नसक्ने गरी बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाउने,
- (द) मतदान केन्द्रको बाहिरपट्टि सबैले देख्न सक्ने गरी मतदानको दिन 'धुम्रपान निषेधित क्षेत्र' लेखिएको कार्ड झुण्ड्याउने वा टाँस्ने,
- (ध) मतदान केन्द्रमा उपलब्ध भएसम्म आयोगले उपलब्ध गराएका पोष्टर टाँस्ने,
- (न) मतदान केन्द्रभित्र कुनै पनि उम्मेदवार वा राजनीतिक दलको पर्चा, पम्प्लेट, पोष्टर जस्ता प्रचार सामग्री रहेछ भने सो हटाउने ।

(७) मतदान अधिकृतले मतदान गर्न तोकिएको स्थानमा कुनै विद्यालय वा सार्वजनिक भवन नभएको अवस्थामा चौर वा अन्य कुनै खुला ठाउँमा पाल, त्रिपाल वा छेकवार वा अन्य कुनै उपयुक्त वस्तुको प्रयोग गरी मतदान केन्द्र निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(८) मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा सम्भव भएसम्म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको लागि समेत सहज हुने गरी निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(९) यस दफा बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय बासिन्दाको सहयोगमा मतदान केन्द्रको वरपर सम्भव भएसम्म खानेपानी र शौचालयको प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछ ।

२०. **मतदान कक्ष :** (१) मतदान अधिकृतले मतदान कक्ष बनाउँदा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनका लागि मतसङ्केत गर्न छुट्टाछुट्टै मतदान कक्ष बनाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान कक्ष बनाउँदा मतदाताको सङ्ख्याको आधारमा प्रत्येक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा मतदान गर्ने प्रयोजनका लागि एक भन्दा बढी मतदान कक्षहरु राख्न सकिनेछ ।

मतदान केन्द्र निर्माणपछि गर्नु पर्ने अन्य काम

२१. **प्रचार-प्रसार गर्न निषेध गरेको सूचना प्रकाशन गर्ने** : मतदान अधिकृतले मतदान हुने दिनभन्दा अठ्चालीस घण्टा अघिदेखि मतदानको काम पूरा नभएसम्म कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने उद्देश्यले सभा बोलाउन वा आयोजना गर्न, जुलुस निकाल्न वा नाराबाजी गर्न तथा अन्य कुनै प्रकारले प्रचार-प्रसार गर्न वा गराउन नपाउने व्यहोराको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-३९ बमोजिमको सूचना सो मतदान केन्द्रमा सबैले देख्ने गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

उदाहरणको लागि : संवत् २०७४ साल मंसिर १० गते आइतबारको दिन हुने मतदानको लागि संवत् २०७४ साल मंसिर ७ गते बिहीवारको राति १२ बजेपछि र संवत् २०७४ साल मंसिर २१ गते बिहीवारको दिन हुने मतदानको लागि संवत् २०७४ साल मंसिर १८ गते सोमबारको राति १२ बजेपछि प्रचार-प्रसार निषेध गर्नु पर्नेछ ।

२२. **शान्ति भङ्ग गर्न निषेध गरेको सूचना प्रकाशन गर्ने** : मतदान अधिकृतले निर्वाचनको लागि मतदान हुने दिनमा मतदान कार्य प्रारम्भ हुनुभन्दा तीन घण्टा अघिदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म कसैले पनि मतदाता वा मतदान केन्द्रमा मतदानको काममा संलग्न व्यक्ति वा कर्मचारीलाई बाधा हुने गरी मतदान केन्द्र रहेको घर, भवन वा ठाउँ र मतदान कार्यमा असर पर्ने गरी त्यसको वरिपरीको कुनै निजी वा सार्वजनिक घर, भवन वा जग्गामा देहायका कुनै काम गरी शान्ति भङ्ग गर्न वा भय, त्रास सिर्जना गर्न वा निर्वाचनको वातावरण बिथोल्ने कार्य गर्न वा गराउन नपाउने व्यहोराको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४० बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ :-

- (क) साउण्ड सिस्टम, सर्ट मेसेज सर्भिस (एसएमएस), सामाजिक सञ्जाल वा यस्तै अन्य कुनै साधन प्रयोग गर्न,
- (ख) बाजा बजाउन, नाचगान गर्न, सार्वजनिक भोज गर्न, जुलुस प्रदर्शन वा जुनसुकै किसिमको सभा वा समारोह गर्न वा हुलहुज्जत वा होहल्ला गर्न वा गराउन ।

२३. **मादक पदार्थ निषेध गर्ने** : मतदान अधिकृतले प्रचार-प्रसार निषेध गरेको अवधिमा मतदान केन्द्रको वरिपरीको क्षेत्रमा मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको सूचना प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४१ बमोजिम प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

२४. **हातहतियार लिएर हिँड्न वा प्रयोग गर्न नदिने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्र र सोको वरिपरि मतदानको काममा खटिएका सुरक्षा कर्मचारीले सुरक्षाको लागि आवश्यक पर्ने हातहतियार लिएर हिँड्न वा प्रयोग गर्न बाहेक अरु कसैलाई कुनै प्रकारको विष्फोटक पदार्थ, रासायनिक वा विषालु पदार्थ वा लाठी, भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै प्रकारका अन्य हातहतियार लिएर हिँड्न, प्रदर्शन गर्न, प्रयोग गर्न वा गराउन रोक लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४२ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-६

अभिमुखीकरण र कार्य विभाजन

२५. अभिमुखीकरण गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको पूर्व तयारी स्वरूप मतदान हुने दिन अगावै मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी, सहयोगी कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी तथा स्वयंसेवकलाई मतदान प्रक्रियाको बारेमा अभिमुखीकरण गर्नु, गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अभिमुखीकरण गराउँदा प्रत्येक कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी र स्वयंसेवकले निर्वाचन प्रक्रियामा पूरा गर्नु पर्ने जिम्मेवारीबारे स्पष्ट पार्नु पर्नेछ ।

२६. कार्य विभाजन : (१) मतदान अधिकृतले मतदान कार्य सफलतापूर्वक सञ्चालन गर्न सहायक मतदान अधिकृत, अन्य कर्मचारी र स्वयंसेवकलाई देहायबमोजिम कार्य विभाजन गरी जिम्मेवारी समेत तोक्नु पर्नेछ :-

- (क) मतदानका लागि उपस्थित मतदाताको मतदाता परिचयपत्र हेरी मतदाता नामावलीमा नाम रुजु गर्ने,
- (ख) नाम रुजु गरी आएको मतदाता महिला, पुरुष वा अन्य के हो ? सोको विवरण तोकिएको तथ्याङ्क फाराममा अभिलेख जनाई राख्ने र मतदाताको नङमा नमेटिने मसी लगाउने,
- (ग) मतदातालाई पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र दिने,
- (घ) मतदातालाई पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र दिने,
- (ङ) मतदातालाई समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र दिने,
- (च) मतदान केन्द्रमा मतदाताको लाइन व्यवस्थापन र अन्य कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने,
- (छ) मतदान गरी सकेको मतदाताले मतपेटिकामा मतपत्र खसाले नखसालेको निगरानी गर्ने तथा मतदान गरी सकेको मतदातालाई बाहिर पठाउने ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्य विभाजन गर्दा मतदाताको परिचयपत्र हेरी मतदाताको नामावली रुजु गर्ने तथा मतदातालाई मतपत्र दिने कार्य सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारीले गर्ने र मतदाताको औलामा नमेटिने मसी लगाउने कार्य महिला स्वयंसेवकले गर्ने गरी कार्य विभाजन गर्नु पर्नेछ ।

मतदान प्रारम्भ गर्नु अधिको पूर्व तयारी

२७. **मतदान प्रतिनिधिको नियुक्ति** : (१) मतदान केन्द्रमा उम्मेदवार वा राजनीतिक दलको तर्फबाट गर्नु पर्ने कामको लागि उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधिले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-८५ बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ । यसरी मतदान प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको लिखित जानकारी मतदान अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्दा कुनै दल र सो दलको उम्मेदवारको तर्फबाट एउटा मतदान केन्द्रमा एकजना मात्र मतदान प्रतिनिधि रहन सक्ने गरी नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरेको जानकारी प्राप्त भएपछि सोको अभिलेख राखी त्यस्तो मतदान प्रतिनिधिलाई प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-८६ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको मतदान प्रतिनिधिलाई उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत बदर गरी अर्को मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अर्को मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरिएकोमा मतदान अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त जानकारी दिनु पर्नेछ ।

२८. **मतदान प्रतिनिधिको योग्यता** : दफा २७ बमोजिम नियुक्त गरिने मतदान प्रतिनिधिको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

- (क) सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा मतदान गर्न पाउने गरी अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,
- (ख) लेखपढ गर्न जान्ने ।

२९. **मतदान प्रतिनिधिको कर्तव्य** : दफा २७ बमोजिम नियुक्त मतदान प्रतिनिधिको कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) शान्तिपूर्ण ढङ्गबाट मतदान कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग गर्ने,
- (ख) मतदान सम्बन्धी कार्यमा तयार गर्नु पर्ने मुचुल्कामा उम्मेदवार वा राजनीतिक दलको तर्फबाट सहीछाप गर्ने,
- (ग) ऐन, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम मतदान प्रतिनिधिले मतदान केन्द्रमा गर्नु पर्ने अन्य सबै काम गर्ने ।

३०. **परिचयपत्र लगाउनु पर्ने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, निर्वाचनमा खटिएका अन्य कर्मचारी, उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि, मतदान प्रतिनिधि र स्वयंसेवकले मतदान अवधिभर आयोगले उपलब्ध गराएको परिचयपत्र देखिने गरी लगाउनु पर्नेछ ।

३१. **मतदानको तयारी** : मतदान अधिकृतले मतदान प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि मतदान केन्द्रमा सबै किसिमको व्यवस्था पूरा भए नभएको सम्बन्धमा देहाय बमोजिम निरीक्षण गर्नु पर्नेछ :-

- (क) मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थान र सो स्थानमा मतपत्रमा छाप लगाउने टेबुल ठीक छ, छैन,
- (ख) गोप्य स्थान नजिकै बाहिरपट्टि वा मतपेटिका राख्ने टेबुलमा मत सङ्केत गर्ने छाप छ, छैन, गोप्य कक्षमा राखिएको छापदानीको प्याड माथि प्लाष्टिक वा कागजले ढाकिएको भए सो काटेर हटाएको छ, छैन र त्यस्तो प्लाष्टिक वा कागज हटाई सकेको रहेछ भने प्याडको मसी सुकेको छ, छैन,
- (ग) मतदाताको औलामा लगाउने नमेटिने मसी भएको मार्कर पर्याप्त मात्रामा छ, छैन,
- (घ) मतपेटिका राखेको ठाउँको नजिकै मतदान अधिकृत बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,
- (ङ) मतदान केन्द्रको बाहिरी भागमा खुला ठाउँमा महिला, पुरुष वा अन्य मतदाताको लागि डोरी वा बाँस लगाई अलग अलग पंक्तिबद्ध हुन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ, छैन, महिला, पुरुष वा अन्य लेखिएको कार्ड टाँसिएको वा भुण्ड्याइएको छ, छैन,
- (च) मतदान गर्ने मतदाताको क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने सूचना मतदाता पंक्तिबद्ध हुने ठाउँमा भुण्ड्याइएको वा टाँसिएको छ, छैन,
- (छ) पंक्तिबद्ध भएका मतदाता मतदानस्थलमा प्रवेश गर्ने प्रवेशस्थलमा मतदाताको नाम रुजु गर्ने कर्मचारी, तथ्याङ्क फाराम भर्ने तथा औलामा चिनो लगाउने स्वयंसेवक र मतदातालाई पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन तथा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत र कर्मचारी बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,
- (ज) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन तथा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि अलग-अलग मतदान कक्ष र मतपेटिकाको व्यवस्था मिलाइएको छ, छैन,
- (झ) मतदान गरी सकेको व्यक्ति पुनः मतदानस्थलतर्फ फर्कन नसक्ने गरी बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाइएको छ, छैन,
- (ञ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने ठाउँमा र मतदान गरी सकेपछि मतदाता बाहिर निस्कने ठाउँमा सुरक्षाको प्रबन्ध छ, छैन,

- (ट) उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि बस्ने स्थान ठीक छ, छैन,
- (ठ) मतदाता नामावली दुरुस्त छ, छैन,
- (ड) मतदान केन्द्रभित्र कुनै उम्मेदवार वा दलको कुनै किसिमको प्रचार सामग्री छ, छैन हेर्ने र भएमा त्यस्तो प्रचार सामग्री हटाउने,
- (ढ) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रका उम्मेदवारको र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा भाग लिने दलको निर्वाचन चिन्ह भएको मतपत्र छ, छैन ।

३२. **मतपेटिका सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि छुट्टाछुट्टै मतपेटिका राख्नु पर्नेछ । त्यस्ता मतपेटिकामा मतदान अधिकृतले मतदान कार्य प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले नै मतदान केन्द्रको नाम, गाउँपालिका वा नगरपालिकाको नाम, वडा नम्बर तथा मतपेटिकाको क्रम उल्लेख भएको स्टीकर मतपेटिकाको बाहिरी भागमा टाँस्नु पर्नेछ र त्यसमा मतदान अधिकृतले सहीछाप गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्टीकर टाँस्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा हरियो रङको अक्षरले विवरण उल्लेख भएको “१” लेखिएको स्टीकर, पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा कालो रङको अक्षरले विवरण उल्लेख भएको “२” लेखिएको स्टीकर र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा रातो रङको अक्षरले विवरण उल्लेख भएको “३” लेखिएको आयोगबाट पठाइएको स्टीकरमा आवश्यक विवरण भरी मतपेटिकामा टाँस्नु पर्नेछ । मतपेटिकाको बाहिरी भागमा मतपेटिकाको सिरियल नम्बर रहेकोमा सो नम्बर मतदान अधिकृतले आफ्नो पोलबुकमा टिप्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको मतपेटिका मतपत्रले भरिएमा दफा ६४ बमोजिम त्यस्तो मतपेटिकाको मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरी यस दफा बमोजिमको रित पुर्‍याई अर्को मतपेटिका राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम थप मतपेटिका प्रयोग गर्नु परेमा प्रत्येक मतपेटिकाको लागि यस दफा बमोजिम मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ । यसरी थप मतपेटिका प्रयोग गर्दा सम्बन्धित निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनमा प्रयोग भएको पहिलो मतपेटिकामा उल्लिखित नम्बर पछि “क” र दोस्रो मतपेटिकामा उल्लिखित नम्बर पछि “ख” उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

३३. **रित्तो मतपेटिका बन्द गर्ने :** (१) मतदान अधिकृतले मतदान सुरु हुनुभन्दा अघि रित्तो मतपेटिका उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई देखाई सो मतपेटिका

दुरुस्त तथा रिक्तो भए नभएको जाँच गरी मतपेटिकाको ढकनी (बिर्को) मा रहेको मतपत्र खसाल्ने प्वाल मात्र खुला रहने गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४३ बमोजिमको विधि अनुसार मतपेटिका बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बन्द गर्दा उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षणसिल लगाई बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बन्द गर्दा सुरक्षणसिलमा उल्लेख भएको सुरक्षणसिल नम्बर प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४४ बमोजिमको मुचुल्कामा उल्लेख गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई सहीछाप गर्न लगाई मतदान अधिकृतले आफूले सहीछाप गर्नु पर्नेछ । त्यसरी प्रयोग भएका सुरक्षणसिलका नम्बरहरू मतदान अधिकृतले आफ्नो पोलबुकमा टिपोट गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहिछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

३४. **स्वस्तिक छाप जाँच गर्ने र मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोल्ने :** (१) मतदान अधिकृतले मतदानको कार्य शुरु हुनु अघि उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा स्वस्तिक छाप जाँच गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४५ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान शुरु हुनुभन्दा अघि मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोली प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४६ बमोजिमको मुचुल्का समेत गर्नु पर्नेछ । सो मुचुल्कामा मतदान अधिकृतले आफूले सहीछाप गरी सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहिछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-८

मतदान प्रारम्भ

३५. **मतदान प्रारम्भ गर्ने :** (१) मतदान हुने मितिमा मतदान गर्ने समय बिहान सात बजे देखि साँझ पाँच बजेसम्म हुनेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले मतदान हुने दिन पूर्व निर्धारित समयमा मतदान प्रारम्भ गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान प्रारम्भ हुने पूर्व निर्धारित समयमा मतदान गर्न मतदाता उपस्थित भए वा नभएमा पनि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतदान प्रारम्भ भएको भनी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४७ बमोजिमको मुचुल्का तयार गरी निजहरुको सहीछाप गराई आफूले समेत सहीछाप गरी राख्नु पर्नेछ ।

३६. **मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न अनुमति :** (१) मतदान अधिकृतले देहायका व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति दिनु पर्नेछ :-

- (क) मतदाता,
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचन तर्फको उम्मेदवार वा निजको एकजना निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि,
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा भाग लिने दलको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि,
- (घ) आयोगबाट अनुमति प्राप्त पर्यवेक्षक,
- (ङ) आयोग वा निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतबाट अनुमति पाएका व्यक्ति,
- (च) मतदाताको साथमा रहेको बढीमा पाँच वर्षको बालक,
- (छ) दृष्टिविहीन वा शारीरिक रुपले अशक्त मतदाताको सहयोगको लागि साथमा आएको एकाघरको परिवारको सदस्य ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) र (ग) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदान अधिकृतले कुनै दल र सो दलका उम्मेदवारको तर्फबाट मतदान केन्द्रमा एक पटकमा एक जना मात्र प्रवेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले कुनै व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति दिँदा मतदान कार्यको निमित्त अति आवश्यक पर्ने हो भन्ने कुरा यकिन गरेर मात्र अनुमति प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने व्यक्तिले सलाई, लाईटर, एसिड जस्ता प्रज्वलनशील पदार्थ, क्यामरा, फोटो खिच्ने सामग्री तथा मतदान अधिकृतले निषेध गरेको अन्य कुनै चिज वा वस्तु लिएर जानु हुँदैन ।

(५) आयोग, निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न उपदफा (१) को खण्ड (ङ) बमोजिम अनुमति दिएको व्यक्तिलाई प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४८ बमोजिमको अनुमति पत्र दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको अनुमतिपत्र मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म वा मतदान अधिकृतले रद्द नगरेसम्म कायम रहनेछ ।

(७) उपदफा (३) बमोजिम मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गर्न अनुमति पाएका कुनै पनि व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रभित्र मोबाइल फोन प्रयोग गर्न दिनु हुँदैन । मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्नु अगाडि मोबाइल फोन बन्द गर्न लगाएर मात्र मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

३७. **मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न नदिने** : दफा ३६ को उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मादक पदार्थ सेवन गरेको व्यक्ति मतदाता भए तापनि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दिने छैन ।

(२) दफा ३६ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदान केन्द्रको सुरक्षार्थ खटिएको सुरक्षाकर्मी बाहेक कुनै प्रकारको हतियार साथ लिएको व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दिने छैन ।

३८. **मतपत्रमा दस्तखत गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले दफा ३४ को उपदफा (२) बमोजिम सिलबन्दी प्याकेट खोलिएका सम्पूर्ण मतपत्र आफ्नो जिम्मामा राख्नु पर्नेछ र मतपत्रमा दस्तखत गर्नको लागि निर्देशित ठाउँमा निर्वाचन अधिकृत समक्ष पेश गरेको दस्तखत नमुना बमोजिमको दस्तखत गर्नु पर्नेछ । यसरी दस्तखत गर्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा प्रयोग गरिने, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनमा प्रयोग गरिने र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा प्रयोग गरिने तीनवटै मतपत्रमा दस्तखत गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतपत्रमा दस्तखत गर्दा सबै मतपत्रमा एकै पटक दस्तखत नगरी आवश्यकता अनुसार गर्दै जानु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतपत्रमा दस्तखत गर्दा दस्तखतको छाप लगाउनु हुँदैन ।

(४) मतदान अधिकृतले आफूले दस्तखत गरेका मतपत्र मतदातालाई प्रदान गर्नको लागि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको मतपत्र, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको मतपत्र र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको मतपत्र वितरण गर्न खटिएका सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारीलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसरी दस्तखत गरेका सबै मतपत्र सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारीलाई एकै पटक उपलब्ध गराउनु हुँदैन ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम मतदान अधिकृतले मतदातालाई दिन सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएका सबै मतपत्रको विवरण पोलबुकमा छुट्टाछुट्टै टिपोट गरी राख्नु पर्नेछ ।

(६) मतदान अधिकृतले दस्तखत गरेको मतपत्र मात्र मतदान गर्नको लागि उपस्थित मतदातालाई प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

३९. **मतदाताको नाम जाँच गरी रुजु गर्ने** : (१) मतदान केन्द्रमा मतदाता प्रवेश गरेपछि मतदान अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले मतदाता परिचयपत्र हेरी निजको नाम मतदाता नामावलीमा समावेश भएको छ, छैन र मतदाता नामावलीमा भएको फोटो र व्यहोरासँग भिड्छ, भिड्दैन सो जाँच गर्नेछ । यसरी जाँच गर्दा मतदाताको नाम, थर, उमेर, सो मतदाताको पिता/माताको नाम, विवाहिता महिला भए निजको पतिको नाम आदि सोधी जाँच गर्दा मतदाता नामावलीमा लेखिएको व्यक्ति निज नै हो भन्ने कुरामा मतदान अधिकृत वा मतदाता नामावली जाँच गर्न खटिएको कर्मचारी विश्वस्त भएमा निजलाई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जाँच गर्दा कुनै मतदाताको व्यहोरामा लेखाई वा छपाईको सानोतिनो भूलचुक देखिए तापनि मतदाता नामावलीमा लेखिएको व्यक्ति निज नै हो भन्ने कुरामा विश्वस्त भएमा मतदान अधिकृतले मतदानका लागि त्यस्तो मतदातालाई मतपत्र दिनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि “सानोतिनो भूलचुक” भन्नाले मतदाता नामावलीमा सम्बन्धित व्यक्तिको नाम, थर, उमेर, वतनमा लेखाई वा छपाई सम्बन्धी प्राविधिक वा अक्षर, मात्रा वा अङ्कको सामान्य त्रुटी सम्झनु पर्छ ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम मतदातालाई मतपत्र दिएपछि मतदाता नामावलीमा रहेको निजको नामको अगाडि रेजा (✓) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

४०. **महिला, पुरुष वा अन्य मतदाताको तथ्याङ्क फाराम भर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले खटाएको स्वयंसेवकले कति समयभित्र कति पुरुष, कति महिला र कति अन्य मतदाताले मतदान गरे भन्ने तथ्याङ्क राख्नका लागि मतदाता नामावलीमा रेजा चिन्ह लगाएपछि प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-४९ बमोजिमको क्रम अनुसार पुरुष, महिला वा अन्यको सङ्ख्यामा रेजा (✓) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । आयोग, निर्वाचन अधिकृत, अनुगमनकर्ता वा पर्यवेक्षकले मतदान गरेका पुरुष, महिला वा अन्य मतदाताको विवरण माग गरेमा सोही तथ्याङ्कको आधारमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले मतदान सम्पन्न भएपछि उपदफा (१) बमोजिमको फाराम अन्य कागजातको पोकामा नराखी निर्वाचन कार्यालयमा अलग्गै बुझाउनु पर्नेछ । साथै कति पुरुष, कति महिला र कति अन्य मतदाताले मतदान गरे भनी मतदान अधिकृतले पोलबुकमा समेत लेख्नु पर्नेछ ।

४१. **मतदाताको औलामा चिनो लगाउनु पर्ने** : (१) मतदाताको नाम रुजु भई दफा ३९ बमोजिम तथ्याङ्क फाराममा समेत महिला, पुरुष वा अन्य के हो जनाई सकेपछि मतदाताको तथ्याङ्क फाराम भर्न खटाइएको महिला स्वयंसेवकले नै मतदाताको बायाँ हातको बूढी औलामा नङ र मासुको जोर्नीमा नमेटिने मसी भएको मार्करले चिनो लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदाताको बायाँ हातको बूढी औला नभएमा दायाँ हातको बूढी औलामा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । दायाँ हातको बूढी औला नभएमा बायाँ हातको चोर, माभी, साइली र कान्छी औलामध्ये जुन औला ठिक छ क्रमशः ती मध्येको एक औलामा चिन्ह

लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कुनै औला नभएमा दायाँ हातको कुनै औलामा सोही बमोजिमको क्रम अनुसार चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(४) कुनै मतदाताको दुवै हात रहेनछ भने मतदान अधिकृतले सो व्यहोरा मतदाता नामावलीमा जनाई निजलाई मतदान गर्न दिनु पर्नेछ ।

४२. **मतपत्रको अधकट्टीमा मतदाताको सहीछाप गराउने** : (१) मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले मतदातालाई मतपत्र दिनुभन्दा पहिले निजलाई प्रदान गरिने मतपत्रको अधकट्टीको माथिको भागमा सो मतदाताको गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडा नम्बर, मतदाताको क्रमसङ्ख्या तथा मतदाता नम्बर समेत लेखी मतदाताको सहीछाप गराई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदाताको सहीछाप गराउँदा लेख्न नसक्ने मतदाताको दायाँ हातको बुढी औलाको छाप लगाउनु पर्नेछ । दायाँ हातको बुढी औला नभएमा बायाँ हातको बुढी औला वा दुवै हातमा बुढी औला नभएमा दायाँ हातको अन्य कुनै औला वा सो नभएमा बायाँ हातको अन्य कुनै औलाको छाप लगाई र कुनै हातमा औला नभएमा सोही व्यहोरा अधकट्टीमा जनाई मतपत्र दिनु पर्नेछ । लेख्न नसक्ने मतदाताका लागि औलाको छाप लगाए पश्चात औलामा लागेको मसी पुछ्ने व्यवस्था मतदान अधिकृतले मिलाउनु पर्नेछ ।

४३. **मतपत्र दिने** : (१) मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले दफा ३९ बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम रुजु भई दफा ४१ बमोजिम औलामा नमेटिने मसीले चिनो लगाइएको मतदातालाई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदातालाई मतपत्र दिँदा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा प्रयोग गरिने मतपत्र दिनु पर्नेछ । मतदाताले सो मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा खसाली सकेपछि पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनमा प्रयोग गरिने मतपत्र दिई मतदाताले सो मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा खसाली सकेपछि समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा प्रयोग गरिने मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम मतपत्र दिँदा मतदान अधिकृतको दस्तखत भए नभएको यकिन गरी दस्तखत भएको मतपत्र मात्र दिनु पर्नेछ ।

४४. **मतदान गर्ने** : (१) दफा ४३ बमोजिम मतपत्र लिएको मतदाताले स्वस्तिक (卐) चिन्ह भएको मतसङ्केत गर्ने छाप लिएर मतसङ्केत गर्ने गोप्य स्थान (मतदान कक्ष) मा जानु पर्नेछ ।

(२) मतदाताले पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपत्रमा आफूले रोजेको कुनै एकजना उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा मतसङ्केत गर्ने छाप लगाई आफूले गरेको मतसङ्केतको छाप छोपिने गरी मतपत्र पट्याई मतपेटिकाभित्र खसाल्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदाताले मतदान गरेपछि मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले दफा ४२ बमोजिमको रीत पुर्‍याई पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिने मतपत्र दिनु पर्नेछ र मतदाताले सो मतपत्रमा आफूले रोजेको कुनै एक जना उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा मतसङ्केत गर्ने छाप लगाई आफूले गरेको मतसङ्केतको छाप छोपिने गरी मतपत्र पट्चाई मतपेटिकाभित्र खसाल्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मतदाताले मतदान गरेपछि मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले दफा ४२ बमोजिमको रीत पुर्‍याई समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको मतपत्र दिनु पर्नेछ । प्रतिनिधि सभा सदस्य र प्रदेश सभा सदस्यको लागि एउटै पानामा रहेको सो मतपत्रमा मतदाताले प्रतिनिधि सभा सदस्यको लागि माथिल्लो खण्डको मतपत्र-१ मा आफूले रोजेको कुनै एक दलको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा र प्रदेश सभा सदस्यको लागि तल्लो खण्डको मतपत्र-२ मा आफूले रोजेको कुनै एक दलको निर्वाचन चिन्ह भएको कोठामा मतसङ्केत गर्ने छाप लगाई आफूले गरेको मतसङ्केतको छाप छोपिने गरी मतपत्र पट्चाई मतपेटिकाभित्र खसाल्नु पर्नेछ ।

(५) मतदाताले उपदफा (२), (३) वा (४) बमोजिम मतपत्रमा मतसङ्केत गरी सकेपछि मतसङ्केत गर्ने छाप मतदान अधिकृतले तोकेको ठाउँमा ल्याएर राख्नु पर्नेछ ।

४५. **मतदान कक्षमा एक पटकमा एकजना मतदातालाई मात्र प्रवेश गर्न दिने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी वा स्वयंसेवकले मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा एक पटकमा एकजना मतदातालाई मात्र प्रवेश गर्न दिनु पर्नेछ ।

तर दफा ४८ बमोजिम अशक्त मतदाताको साथमा जान अनुमति दिएको एकजना व्यक्तिलाई त्यस्तो मतदाताको साथमा मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा प्रवेश गर्न रोकिने छैन ।

४६. **मतदान गर्न प्राथमिकता** : मतदान अधिकृतले अपाङ्गता भएका, गर्भवती, आफ्नो काखे बालबालिका साथमा भएकी महिला, अशक्त, बृद्ध वा बिरामी मतदातालाई मतदान गर्ने काममा प्राथमिकता दिई मतदान गराउने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

४७. **मतदाताले नजानेको कुरा सिकाइ दिने** : कुनै मतदाताले मतदान सम्बन्धमा आफूले नजानेको कुरा सोधेमा मतदान अधिकृत वा मतदान केन्द्रमा खटिएको कर्मचारीले मतदाताले सोधेको कुरा सिकाउनु वा बुझाउनु पर्नेछ ।

तर कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने कुरा बताउनु वा कुनै किसिमले सङ्केत गर्नु हुँदैन ।

४८. **अशक्त मतदातालाई सहायता गर्ने** : (१) दृष्टिविहीन वा शारीरिक रूपले अशक्तता भएको वा अरू कुनै कारणले आफैं मत सङ्केत गर्न नसक्ने मतदाताले आफ्नो साथमा आएको एकाघरको परिवारको सदस्यलाई आफूसँग मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा आफूसँगै लैजाने अनुमति मागेमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो व्यक्तिलाई मतदाताको साथमा मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा प्रवेश गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(२) कुनै मतदाताले दृष्टिविहीन वा शारीरिक अशक्तता वा अरु कुनै कारणवश आफैँ मत सङ्केत गर्न नसक्ने भई मत सङ्केत गर्ने काममा सहयोग पुऱ्याउन मतदान अधिकृतलाई अनुरोध गरेमा र मतदान अधिकृतलाई सो कुरा उपयुक्त लागेमा निजले त्यस्तो मतदाताको मतपत्रमा मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षमा गई निजको इच्छा अनुसार मत सङ्केत गर्ने काममा सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

४९. **मतपत्र बाहेक अन्य पदार्थ मतपेटिकामा खसाल्न नदिने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी वा स्वयंसेवकले मतदातालाई मतपेटिकामा मतपत्र बाहेक अन्य कुनै वस्तु खसाल्न दिनु हुँदैन ।

५०. **मतदान केन्द्रबाट मतपत्र बाहिर लैजान वा नष्ट गर्न नदिने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मीले मतदान गर्न मतदातालाई उपलब्ध गराएको मतपत्र मतपेटिकामा नखसाली मतदान केन्द्रबाट बाहिर लैजान वा कुनै किसिमले नष्ट गर्न दिनु हुँदैन ।

५१. **मतदान गरेको मतदातालाई बाहिर पठाउने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत, मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी वा स्वयंसेवकले मतदान गरी सकेको मतदातालाई मतदान गर्ने ठाउँतिर फर्केर आउन नमिल्ने गरी तुरुन्त बाहिर जाने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

५२. **मत सङ्केत सार्वजनिक गरेको मतपत्र छुट्टै खाममा राख्ने** : (१) कसैले मतपत्रमा मतसङ्केत गरी सकेपछि त्यस्तो मतपत्र कसैलाई देखाए वा प्रदर्शन गरेमा वा गोप्य मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मत सङ्केत नगरी सोभन्दा बाहिर गई मत सङ्केत गरेमा वा मत सङ्केत गरेको कुरा सार्वजनिक गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ९ को उपदफा (२) बमोजिम पन्ध्रहजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी सो मतपत्र मतपेटिकामा खसाली नसकेको भए त्यस्तो मतपत्रलाई छुट्टै खाममा राख्नु पर्नेछ र सो खाममा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी सिलबन्दी गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५० बमोजिमको मुचुल्का खडा गरी राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छुट्टै खाममा राखिएको मतपत्र गणना गरिने छैन ।

५३. **नाम ढाँटी मतदान गर्ने व्यक्ति उपरको उजुरी** : (१) कुनै व्यक्तिले आफ्नो नाम ढाँटी अर्को मतदाताको नामले मतदान गर्नको लागि मतपत्र लिन आएको हो भनी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि वा सोही मतदान केन्द्रको मतदाताले मतदान अधिकृत समक्ष एकसय रुपैयाँ धरौटी राखी सो मतदाताको विरोधमा प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५१ बमोजिम उजुर गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजुरी परेमा मतदान अधिकृतले सो सम्बन्धमा आवश्यक कुरा बुझी तत्काल निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको विरोधको व्यहोरा र सोको निर्णय प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५२ बमोजिमको निर्णय किताबमा तुरुन्त जनाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको विरोध ठीक नठहरेमा मतदान अधिकृतले सो धरौटी जफत गर्नु पर्नेछ । विरोध ठीक ठहरेमा मतदान अधिकृतले सो धरौटी रकम उजुर गर्ने व्यक्तिलाई तुरुन्त फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिमको विरोध ठीक ठहरेमा यसरी नाम ढाँटी मतदान गर्न आउने व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ७ को उपदफा (३) बमोजिम तत्काल पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी त्यसको रसिद सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम जरिवाना गरिएको रकम सङ्घीय संचित कोषमा दाखिला गर्न मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(७) कसैले उपदफा (५) बमोजिमको जरिवाना वापतको रकम नबुझाएमा मतदान अधिकृतले निजलाई प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम कैद गर्न सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयमा बुझाई दिनु पर्नेछ ।

५.४. मतदाताले फिर्ता दिएको मतपत्रको लगत तयार गर्ने : (१) कुनै मतदाताले मतदान नगर्ने निश्चय गरी आफूले मतदान गर्न लिएको मतपत्र मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो मतपत्रको लगत तयार गर्नु पर्नेछ र फिर्ता गरिएको मतपत्रमा फिर्ता गरिएको व्यहोरा जनाई छुट्टै खाममा राखी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम फिर्ता गरिएको पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको मतपत्र, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको मतपत्र र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको मतपत्र छुट्टाछुट्टै खामबन्दी गरी मतदान अधिकृतले सो कुरा आफ्नो पोलबुकमा जनाई राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मत सङ्केत गरी सकेको मतपत्र फिर्ता दिन आएमा तत्कालै सम्बन्धित मतपेटिका भित्र खसाली दिनु पर्नेछ ।

(४) कुनै मतदाताले पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचन मध्ये कुनै निर्वाचन तर्फको मतपत्र नलिई वा फिर्ता दिई अर्को निर्वाचन तर्फको मतदान गर्न चाहेमा वा कुनै निर्वाचन तर्फ मतदान गरी अर्को निर्वाचन तर्फ मतपत्र लिन नचाहेमा वा मतपत्र फिर्ता दिएमा मतदान अधिकृतले सोही व्यहोराको अभिलेख राखी सोको विवरण निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

५५. **निविदा मतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) कुनै मतदाताले आफ्नो नामबाट अरु कसैले मतपत्र लिई सकेको वा मतदान गरी सकेको र आफू नै वास्तविक मतदाता हो भनी दाबी गर्न चाहेमा निजले मतदान अधिकृत समक्ष प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-८८ बमोजिम आफ्नो परिचय खुल्ने प्रमाण संलग्न राखी आफू नै वास्तविक मतदाता भएको दाबी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै मतदाताले दाबी गरेमा मतदान अधिकृतले दाबीकर्ताको दाबी बमोजिम निज वास्तविक मतदाता हो होइन भन्ने कुरा यकिन गर्नु पर्नेछ । दाबीकर्ताले आफ्नो मतदाता परिचयपत्र, नागरिकताको प्रमाणपत्र वा निजको परिचय खुल्ने अन्य प्रमाण प्रस्तुत गरेमा सोको प्रतिलिपि मतदान अधिकृतले लिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम प्रस्तुत प्रमाणबाट दाबीकर्ता वास्तविक मतदाता हो भन्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले सो कुराको निर्णय गरी अभिलेख राखी त्यस्तो व्यक्तिलाई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निर्णय गरेपछि मतदान अधिकृतले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-८९ बमोजिमको निविदा मतपत्रको लगतमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ र लगतमा दाबीकर्ताको सहीछाप समेत गराई मतपत्रमा मतदान अधिकृतले “निविदा मतपत्र” लेखी सो मतपत्र दाबीकर्ता मतदातालाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको मतपत्रमा मतदाताले मतसङ्केत गरी सकेपछि मतपेटिका भित्र नखसाली निविदा मतपत्र राख्ने छुट्टै खाममा राखी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम निविदा मतपत्र राख्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र तथा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको निविदा मतपत्र छुट्टाछुट्टै खाममा राख्नु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (५) बमोजिम छुट्टै खाममा राखिएको निविदा मतपत्र मतगणनामा समावेश गरिने छैन । निर्वाचन सम्बन्धी उजुरी पर्न आई त्यस्तो उजुरी उपर निर्णय गर्नको लागि आवश्यक पर्ने भनी अदालतले ठहर गरेमा त्यस्तो निविदा मतपत्र अदालतले गणना गर्न सक्नेछ ।

५६. **मतदान केन्द्रको निरीक्षण गर्ने :** मतदान अधिकृत वा सहायक मतदान अधिकृतले मतदानको अवधिमा देहाय बमोजिमको ठाउँ र कामको सम्बन्धमा निरीक्षण गर्नु पर्नेछ र त्यहाँ कुनै समस्या रहेछ भने तत्काल समाधान गरी मतदान कार्य सुचारू गर्नु पर्नेछ :-

(क) मतदाताको पूरा नाम, उमेर सोधी ठीक तरिकाले नामावली रुजु भएको वा नभएको,

- (ख) मतदाताको नाम रुजु भए पछि मतदाता नामावलीमा रेजा (√) चिन्ह लगाएको वा नलगाएको,
- (ग) महिला, पुरुष र अन्य मतदाताले मतदान गरेको छुट्ट्याउने तथ्याङ्क फाराममा रेजा (√) चिन्ह लगाएको वा नलगाएको,
- (घ) मतदाताको औँलाको तोकिएको ठाउँमा नउड्ने मसी लगाएको वा नलगाएको,
- (ङ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती वा सुत्केरी महिला वा कुनै प्रकारको शारीरिक अशक्तता भएका मतदातालाई मतदान गर्न प्राथमिकता दिएको वा नदिएको,
- (च) कुनै मतदाता गोप्य स्थानमा मत सङ्केतको छाप लगाउन तीन मिनेटभन्दा बढी बसेको वा नबसेको,
- (छ) छापदानी र मत सङ्केत गर्ने स्वस्तिक छाप निर्धारित स्थानमा रहेको वा नरहेको,
- (ज) छापदानीमा मसी भएको वा नभएको,
- (झ) मतपेटिकामा मतपत्र खसालेको वा नखसालेको,
- (ञ) मतपेटिका भरिएको वा नभरिएको, मतपेटिका भरिन लागेमा समय समयमा पुसर वा स्केलले खाँदैर मिलाउने गरेको, वा नगरेको,
- (ट) मतपेटिका सुरक्षित अवस्थामा रहेको वा नरहेको,
- (ठ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने स्थानमा र मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्ष बाहिर मतदाताको भीड भएको वा नभएको,
- (ड) मतदान कार्यमा कुनै बाधा भएको वा नभएको,
- (ढ) मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी तथा स्वयंसेवकले मतदाता, पर्यवेक्षक, घुम्तीटोली, अनुगमनकर्ता तथा अन्य सरोकारवाला व्यक्तिसँग शिष्ट व्यवहार गरेको वा नगरेको ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान अधिकृत वा सहायक मतदान अधिकृतले गरेको निरीक्षण कार्यको अवलोकन गर्न उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिले चाहेमा निजलाई उक्त निरीक्षण कार्यको अवलोकन गर्न दिन सकिनेछ ।

तर यसरी अवलोकन गर्न दिँदा निजहरूलाई मत सङ्केत गर्ने गोप्य कक्षसम्म जान दिनु हुँदैन ।

५७. मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने मतदातालाई मतदान गर्न दिने : मतदान अधिकृतले मतदानको लागि तोकिएको समय साँझ पाँच बजेभित्र मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गरी सकेका मतदातालाई मतदान गर्ने समय समाप्त भए तापनि मतदान गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

तर मतदानको लागि तोकिएको समय समाप्त भएपछि कुनै पनि व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गर्न दिनु हुँदैन ।

५८. मतदानको समय समाप्त नभएसम्म मतदानको कार्य समाप्त गर्न नहुने : मतदान गर्नको लागि कुनै मतदाता सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित नभए तापनि मतदान अधिकृतले मतदानको लागि तोकिएको अन्तिम समय समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्रमा मतदानको कार्य समाप्त गर्नु हुँदैन ।

५९. मतदानको प्रगति विवरण : (१) मतदान अधिकृतले मतदान शुरु भएको जानकारी तुरुन्त सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई पठाउनु पर्नेछ । त्यसपछि सामान्यतया प्रत्येक दुई घण्टामा मतदानको प्रगतिको (मतदाताको कुल सङ्ख्या, खसेको मतको सङ्ख्या र त्यसको प्रतिशत विवरण छिटो साधनद्वारा निर्वाचन अधिकृत समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रगति विवरण घुम्ती टोली मार्फत पनि पठाउन सकिनेछ । यसरी प्राप्त प्रगति विवरणको आधारमा निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको मतदान सम्बन्धी विवरण तयार गरी प्रत्येक दुई घण्टामा आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

६०. मतदानको समय समाप्त हुन लागेको जानकारी गराउने : मतदानको समय समाप्त हुनु भन्दा पन्ध्र मिनेट अगाडि मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारीले मतदाताहरूले स्पष्टसँग सुन्ने गरी मतदानको समय सकिन लागेको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

६१. मतदान अधिकृतको पोलबुकमा टिपोट गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले निर्वाचन आयोगद्वारा उपलब्ध गराइएको पोलबुकमा मतदान व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित मुख्य मुख्य घटनाको विवरण टिपोट गरी निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सिलबन्दी नगरी बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले मतदान कार्य समाप्त भई सकेपछि तथ्याङ्क फारामका आधारमा कति मत खसेको छ, सोको विवरण पोलबुकमा टिपोट गर्नु पर्नेछ ।

६२. निर्वाचन सामग्री मतदान केन्द्रबाट बाहिर लैजान नहुने : मतदान कार्य समाप्त भई अन्य सम्पूर्ण प्रक्रिया पूरा नहुञ्जेलसम्म मतदान कार्यमा प्रयोग भएका मतदान सामग्री मतदान केन्द्रभन्दा बाहिर लैजान र अनधिकृत व्यक्तिलाई छुन दिनु हुँदैन ।

६३. मतदान अधिकृतको अशक्ततामा काम गर्ने : (१) मतदान कार्य भई रहेको समयमा मतदान अधिकृत कुनै कारणले अशक्त भई मतदान कार्य सुचारु रूपले सञ्चालन गर्न असमर्थ भएको भनी सो मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक मतदान अधिकृत, मतदान केन्द्रका कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५३ बमोजिमको मुचुल्का गरेमा सहायक मतदान अधिकृतले मतदान सम्बन्धी बाँकी कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मुचुल्का गराएपछि सहायक मतदान अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई भएको अधिकार प्रयोग गरी मतदान कार्य सञ्चालन गर्नु, गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्दा मतदान अधिकृतले मतपत्रमा दस्तखत गरी सकेको अवस्थामा सो मतपत्र मतदातालाई वितरण गरी सकेपछि मात्र नपुग अन्य

मतपत्रमा सहायक मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको मुचुल्कामा गरिएको दस्तखत नमूना बमोजिमको दस्तखत गरी मतदातालाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको मुचुल्का मतदान कार्य सम्पन्न भई निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा मतपेटिका बुझाउँदा छुट्टै रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-९

मतदान कार्य सम्पन्न भएपछि गर्नु पर्ने कार्य

६४. मतपेटिकामा मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गर्ने : (१) मतदान गर्न तोकिएको समय समाप्त भएपछि मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्र रहेका सबै मतपेटिकाको मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरी आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षण सिल लगाउनु पर्नेछ । मतदान अधिकृतले त्यस्तो सुरक्षण सिलको नम्बर आफ्नो पोलबुकमा टिपोट गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिकाको प्वाल बन्द गरेको व्यहोराको मुचुल्का प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५४ बमोजिम तयार गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो मुचुल्कामा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

६५. मतपत्रको फाँटवारी तयार गर्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको काम समाप्त भएपछि प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५५ बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी तयार गर्नु पर्नेछ । त्यसरी फाँटवारी तयार गर्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग भएका मतपत्रको छुट्टाछुट्टै फाँटवारी तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको फाँटवारी तयार गरेपछि सो फाँटवारीमा मतदान अधिकृतले सहीछाप गर्नु पर्नेछ र सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार, निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ । सहीछाप भैसकेपछि मतदानमा प्रयोग नभएका बाँकी मतपत्र पनि हिसाब गरी छुट्टाछुट्टै खाममा बन्द गरी राख्नु पर्नेछ ।

६६. कागजात सुरक्षित राख्ने : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा मतदानको काम समाप्त भएपछि देहायका कागजपत्र र मतपत्रहरू छुट्टाछुट्टै खाममा बन्द गरी लाहाछाप लगाउनु पर्नेछ र सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले समेत आफ्नो लाहाछाप लगाउन चाहेमा लगाउन दिनु पर्नेछ :-

(क) मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएका मतपत्र,

(ख) मतदान अधिकृतको दस्तखत भएका तर मतदानमा प्रयोग नभएका मतपत्र,

(ग) मतपेटिका बाहिर रहेका मतपत्र,

(घ) रद्द गरिएका मतपत्र,

- (ड) मतदाताले मतदान नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएका मतपत्र,
- (च) मतदाताको नाम रुजु गरी रेजा (✓) चिन्ह लगाएको मतदाता नामावली,
- (छ) मतपत्रका अधिकृती,
- (ज) निविदा मतपत्र रहेको खाम,
- (झ) निविदा मतपत्रको लगत र निर्णय किताब,
- (ञ) मतदाताको विरोधमा परेको निवेदन र सो सम्बन्धी निर्णय किताब,
- (ट) आयोग वा निर्वाचन अधिकृतको निर्देशन अनुसार खामबन्द गरी लाहाछाप लगाई राख्नु पर्ने अन्य कुनै कागजात ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खामबन्दी गर्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन र समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचन सम्बन्धी सो उपदफाको खण्ड (क), (ख), (ग), (घ), (ङ), (छ) र (ज) बमोजिमका कागजपत्रहरु छुट्टाछुट्टै खाममा बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) र (२) बमोजिमको कागजात खामबन्द गरी सकेपछि प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५६ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहीछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-१०

विशेष परिस्थितिमा मतदान स्थगित गर्ने

६७. मतदान रोक्न सक्ने : (१) कुनै विशेष वा असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई मतदान कार्य सुचारू हुन नसक्ने अवस्था आएमा मतदान अधिकृतले सूचना प्रकाशन गरी केही समयको लागि समय तोकी मतदान रोक्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको समयावधिभित्र पुनः मतदान कार्य सुचारू गर्न नसकिने अवस्था भएमा मतदान अधिकृतले दफा ६९ बमोजिम मतदान स्थगित गर्न सक्नेछ ।

६८. मतपेटिका नोक्सान भएमा वा तोडफोड गरिएमा : (१) कुनै मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएमा मतदान अधिकृतले सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई त्यस घटनाको प्रतिवेदन तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरिएमा मतदान अधिकृतले प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५७ बमोजिम मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहिछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहीछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा वा मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाई सकेको मतदानको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका कुनै किसिमले खोसिएमा, जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएमा वा दुर्घटनावश नोक्सान भएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान तुरुन्त रद्द गरी त्यसको प्रतिवेदन आयोगमा तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

६९. **विशेष परिस्थितिमा मतदान स्थगित गर्न सकिने :** (१) कुनै मतदान केन्द्रमा हुलदङ्गा लगायत अन्य असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई, उपद्रव वा प्राकृतिक विपद् वा काबुबाहिरको कुनै परिस्थिति सिर्जना भएको कारणले मतदानको काम हुन नसक्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान कार्य तत्काल स्थगित गर्न सक्नेछ र त्यसरी मतदान स्थगित भएको कारण समेत उल्लेख गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५८ बमोजिमको सूचना सोही स्थानमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित गरिएमा मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गरिएको व्यहोरा समेत खुलाई प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५९ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले दस्तखत गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहीछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित गरेको सूचना तुरुन्त निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित भएको व्यहोराको जानकारी निर्वाचन अधिकृतले तुरुन्त मुख्य निर्वाचन अधिकृत र आयोगलाई दिनु पर्नेछ ।

७०. **मतदान स्थगित गर्दा विशेष ध्यान दिनु पर्ने :** (१) मतदान केन्द्रमा बलजफ्ती, हुलहुज्जत वा भैँभगडा भई मतदान कार्य बिथोलिने अवस्था हुने भएमा मतदान अधिकृतले समाधानको

लागि सुरक्षाकर्मीको सहयोग लिनु पर्नेछ । सुरक्षाकर्मीको सहयोग लिँदा समेत मतदान कार्य सुचारू गर्न सम्भव नभएमा मात्र मतदान कार्य स्थगित गर्नु पर्नेछ ।

(२) कुनै प्राकृतिक विपत्ती वा अन्य कारणबाट मतदान गराउन असम्भव भएमा मतदान कार्य स्थगित गर्नु पर्नेछ । सामान्य वर्षा, हिमपात वा हावाहुरी जस्ता सामान्य कारणबाट मतदान स्थगित गर्नु हुँदैन । कुनै पनि अवस्थामा मतदान कार्य गराउन सम्भव नदेखिएमा मात्र मतदान स्थगित गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गर्दा के कारणले स्थगित गरिएको हो सोको जानकारी तत्काल निर्वाचन अधिकृतलाई गराउनु पर्नेछ । मतदान स्थगित गर्नु परेमा मतदान केन्द्रमा उपस्थित सबैको जानकारीको लागि सार्वजनिक सूचना जारी गरी आयोगद्वारा तोकिएको दिन अर्को मतदान हुने कुराको समेत जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(४) मतदान स्थगित गरिएमा पनि मतपेटिका सिलबन्दी गरी सबै सामग्री प्रक्रिया बमोजिम बन्द गरी सुरक्षित राख्ने कार्य उम्मेदवार वा निजका प्रतिनिधिको रोहवरमा गर्नु पर्नेछ ।

७१. मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा : (१) देहायको अवस्थामा मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा भएको मानिनेछ :-

- (क) कसैले बल प्रयोग गरी वा डर त्रास देखाई वा धम्की दिई मतदान केन्द्र वा मतदान गर्न निश्चित गरिएको स्थान आफ्नो कब्जामा लिई मतदानको कार्यमा प्रभाव पारेमा वा कुनै उम्मेदवार वा दलको समर्थक मतदातालाई मात्र मतदान गर्न दिएमा वा अन्य मतदातालाई मतदान गर्न नदिएमा,
- (ख) कसैले मतदातालाई कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्षमा मतदान गर्न वा नगर्न डर त्रास देखाएमा वा धम्की दिएमा वा मतदान गर्नको लागि बाटो वा गौँडा छेकी रोकेमा वा मतदान केन्द्रमा वा मतदान गर्ने स्थानमा जान वा प्रवेश गर्न नदिएमा, वा
- (ग) कसैले मतदान कार्य सञ्चालन गर्न खटिएको मतदान अधिकृत वा कर्मचारीलाई आफ्नो कर्तव्य पालना गर्न नदिएमा वा निजको जिम्मामा रहेको मतपत्र, मतपेटिका वा मतदान सम्बन्धी सामग्री खोसेमा वा अन्य त्यस्तै कार्य गरी मतदानको कार्य निष्पक्ष तथा स्वतन्त्र रूपमा सामान्य ढङ्गले सञ्चालन नहुने वा हुन नसक्ने गरी प्रभावित गरेमा ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख) वा (ग) मा उल्लिखित कुनै प्रकारले मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा भएमा मतदान अधिकृतले तत्काल मतदान स्थगित गरी त्यसरी मतदान स्थगित भएको कारण सहित उल्लेख गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५८ बमोजिमको सूचना सोही स्थानमा प्रकाशन गरी त्यसको प्रतिवेदन निर्वाचन अधिकृतलाई र निर्वाचन अधिकृतले आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान स्थगित गरिएमा मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गरिएको व्यहोरा समेत खुलाई प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-५९ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा आयोगले सो स्थानमा जाँचबुझ गर्न अनुगमन टोली खटाउन वा सो घटनाको जाँच गर्न निर्वाचन अधिकृतलाई निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अनुगमन टोली खटाइएको वा निर्वाचन अधिकृतलाई निर्देशन दिइएकोमा त्यस्तो अनुगमन टोली वा निर्वाचन अधिकृतले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी आयोग समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको प्रतिवेदन र अन्य वस्तुस्थितिबाट मतदान केन्द्रमा अनधिकृत कब्जा भएको कारणले निर्वाचनको परिणाममा प्रभाव पर्ने देखिएमा आयोगले वा आयोगको निर्देशन अनुसार निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान रद्द गर्न सक्नेछ ।

७२. **पुनः मतदानको व्यवस्था :** (१) दफा ६८, ६९ र ७१ बमोजिम मतदान स्थगित वा रद्द भएको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा पुनः मतदान हुने मिति र समय तोकी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-६४ बमोजिमको सूचना आफ्नो कार्यालयमा र मतदान स्थगित गरिएको मतदान केन्द्रमा प्रकाशन गरी प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-६५ बमोजिमको मुचुल्का गराई राख्नु पर्नेछ ।

(२) मतपेटिका नोक्सान भएको वा तोडफोड भएको कारणले मतदान स्थगित भई पुनः मतदान गर्नु पर्दा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचन, सोही निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन वा समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका मध्ये जुन निर्वाचनको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका नोक्सान भएको वा तोडफोड भएको हो सो निर्वाचनको लागि मात्र पुनः मतदान हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम हुने पुनः मतदानको लागि मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा अन्य कर्मचारी खटाउँदा पहिले सो मतदान केन्द्रमा नखटिएको कर्मचारीलाई खटाउनु पर्नेछ ।

७३. **गिरफ्तार गर्न सकिने :** (१) मतदान अधिकृतले मतदान कार्यमा बाधा पुऱ्याउने वा पुऱ्याउन उद्योग गर्ने वा मद्दत गर्ने वा त्यस्तो कार्य गर्न दुरुत्साहन गर्ने जुनसुकै व्यक्तिलाई त्यस्तो काम नगर्न र सो स्थानबाट बाहिर जान आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको आदेश नमान्ने, दफा २४, ६८ र ७१ बमोजिमको कार्य गर्ने वा गराउने तथा निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ बमोजिम कसूर मानिने कार्य गर्ने व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्न मतदान अधिकृतले सुरक्षाकर्मीलाई आदेश दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान अधिकृतले दिएको आदेश बमोजिम सुरक्षाकर्मीले सम्बन्धित व्यक्तिलाई तुरुन्त गिरफ्तार गरी आफ्नो नियन्त्रणमा राख्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दिएको आदेश सुरक्षाकर्मीले पालना नगरेमा मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृत समक्ष लेखी पठाउनेछ र निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो सुरक्षाकर्मीलाई विभागीय कारवाही गर्न आयोगमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।

परिच्छेद-११

मतदान केन्द्रबाट प्रस्थान

७४. मतपत्र भएको मतपेटिका र साथमा रहन सक्ने व्यक्ति : (१) मतदान कार्य समाप्त भई सकेपछि मतदान अधिकृतले सिलबन्दी गरिएको मतपेटिका र मतदान सम्बन्धी अन्य कागजात साथमा लिई यथासम्भव छिटो सुरक्षितसाथ मतगणना गर्ने स्थान तर्फ प्रस्थान गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रबाट मतपेटिका लिएर मतगणना हुने स्थान तर्फ जाँदा उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि मतपेटिकाको साथमा जान चाहेमा मतदान अधिकृतले आफूसँग आउन दिनु पर्नेछ र बास बस्नुपर्ने अवस्थामा मतपेटिका राखेको कोठा बाहिर बस्न चाहेमा बस्नको लागि अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान अधिकृतसँग साथमा आउने व्यक्तिलाई कुनै अवस्थामा पनि मतपेटिका समाउन वा छुन भने दिनु हुँदैन ।

७५. मतपेटिका र मतदान सामग्री बुझाई भरपाई लिने : (१) मतदान अधिकृतले सम्बन्धित मतदान केन्द्रबाट ल्याएका मतपेटिका, प्रयोग नभएका मतपत्र लगायतका खामबन्दी गरिएका कागजात, वितरण गर्न बाँकी रहेका मतदाता परिचयपत्र तथा निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण सामग्रीको विवरण प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को अनुसूची-६० बमोजिम दुई प्रति तयार गरी सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतबाट निर्वाचन सामग्री बुझी लिएपछि मतदान अधिकृतले पेश गरेको उपदफा (१) बमोजिमको फाराममा सहीछाप गरी एक प्रति मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सामग्री बुझाउँदा मतदान अधिकृतले मतदातालाई बुझाउन बाँकी मतदाता परिचयपत्र, परिचयपत्र बुझाएको भरपाई, आफ्नो पोलबुक र मतदाताको तथ्याङ्क फाराम सिलबन्दी नगरी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(४) मतदान अधिकृतले बुझाएका रिक्त मतपेटिका, स्टाम्प प्याड, मत संकेत गर्ने स्वस्तिक छाप, पित्तलको स्वस्तिक छाप, स्केल, मतदाता परिचयपत्र, मतदाता परिचयपत्र

बुझाएको भरपाई समेत निर्वाचन अधिकृतले क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालयमा बुझाई दिनु पर्नेछ ।

७६. **मतपेटिका बन्द गरेको बिकोको सुरक्षणसिल चूँडिएमा :** (१) मतपेटिका ल्याउँदा बाटोमा मतपेटिकाको सुरक्षणसिल चूँडिएमा मतदान अधिकृतले त्यसको प्रतिवेदन निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतसँगै आएका उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिबाट समेत सो कुराको जानकारी वा प्रतिवेदन लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदनबाट कसैको गफलतले मतपेटिकाको सुरक्षणसिल चूँडिएको होइन भन्ने कुरा प्रमाणित भएमा बाहेक मतपेटिकामा लगाएको सुरक्षणसिल जानाजानी चूँडाएको यकिन भएमा वा आशंका लागेमा निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको प्रतिवेदन तुरुन्त आयोगमा दिनु पर्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा आयोगको निर्देशन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-१२

विविध

७७. **निर्वाचन सम्बन्धी कानूनको जानकारी राख्नु पर्ने :** मतदान अधिकृतले निर्वाचन सम्बन्धी ऐन, नियम, निर्देशिका वा आयोगले समय समयमा जारी गरेका आदेश तथा निर्देशनको जानकारी लिई सोको पालना समेत गर्नु पर्नेछ ।

७८. **निर्वाचन आचार संहिता पालना गर्न लगाउने :** मतदान अधिकृतले निर्वाचन आचार संहिताको बारेमा जानकारी लिई उल्लिखित आचार संहिता पालना भए नभएको विषयमा बुझी आचार संहिता पालना गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

७९. **मतदान कार्यको पर्यवेक्षण गर्न दिने :** मतदान अधिकृतले आयोगबाट निर्वाचन पर्यवेक्षणका लागि स्वीकृति पाएका निर्वाचन पर्यवेक्षकलाई मतदान केन्द्रको पर्यवेक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।

तर निर्वाचन पर्यवेक्षकहरूलाई मत सङ्केत गर्ने स्थान तथा मतपेटिका रहेको ठाउँमा जान दिनु हुँदैन ।

८०. **उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा :** (१) निर्वाचन सम्बन्धी कुनै कार्यमा उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि नियुक्त नभएमा वा कुनै उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि उपस्थित हुनु पर्नेमा निज उपस्थित नभएमा वा उपस्थित भए पनि मुचुल्का वा अन्य कागजातमा सहीछाप नगरेमा सोही कारणले मात्र मतदान वा सोसँग सम्बन्धित काम कारवाही गर्न कुनै काम रोकिने छैन ।

(२) कुनै उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि अनुपस्थित भएको वा निजले गर्नु पर्ने निर्वाचन सम्बन्धी काम नगरेको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतले गरेको निर्वाचन सम्बन्धी काम कानून बमोजिम भएको मानिनेछ ।

८१. **मद्दत लिन सक्ने :** (१) मतदान अधिकृतले निर्वाचनको कामको सिलसिलामा स्थानीय स्तरमा रहेका प्रहरी लगायतका कुनै पनि सुरक्षा निकाय तथा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकार

वा प्रदेश सरकारको अनुदानमा सञ्चालित संस्था वा कुनै विश्वविद्यालय वा शिक्षण संस्थाको मद्दत लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचनको कामको सिलसिलामा मतदान अधिकृतलाई मद्दत गर्नु सम्बन्धित निकाय तथा संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ मा रहेका प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन (मतदान) निर्देशिका, २०७४ (यस पछि “मतदान निर्देशिका” भनिएको) सँग सम्बन्धित अनुसूचीहरू देहाय बमोजिम संलग्न गरिएका छन् :-

अनुसूची-३५

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ५९ को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा १२ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

मतदान अधिकृतको दस्तखतको नमूना फाराम

क्र.सं.	मतदान अधिकृतको नाम	मतदान केन्द्रको नाम र ठेगाना	प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...	प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं	मतदान अधिकृतको दस्तखतको नमूना	
					पूरा दस्तखत	छोटकरी दस्तखत

मिति :

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३६

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ६१ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा १४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

मतपेटिका बिग्रीएमा वा नासिएमा गरिने मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../ प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं....
अन्तर्गतको गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं.स्थित मतदान केन्द्रमा मिति
.....गते बजे मतदान अधिकृतको नियन्त्रणमा रहेको मतदानको लागि प्रयोग गरिएको
मतपेटिका निम्न अनुसार बिग्रीएको वा नासिएकोले हामी तपसिलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरिदिएका छौं ।

मतपेटिका बिग्रीएको वा नासिएको व्यहोरा

.....
..... ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति:

सहीछाप:

समय :

नाम, थर:

दर्जा:

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-३७

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ६४ र मतदान निर्देशिकाको दफा १८ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
.....मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोकिएको सूचना

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंमा हुने निर्वाचनमा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली र समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीको लागि यस निर्वाचन क्षेत्र अन्तर्गतकोमतदान केन्द्रको देहाय बमोजिमको चार किल्ला भित्रलाई मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोकिएको छ ।

तपसिल

१. पूर्व
२. पश्चिम
३. उत्तर
४. दक्षिण

मिति :

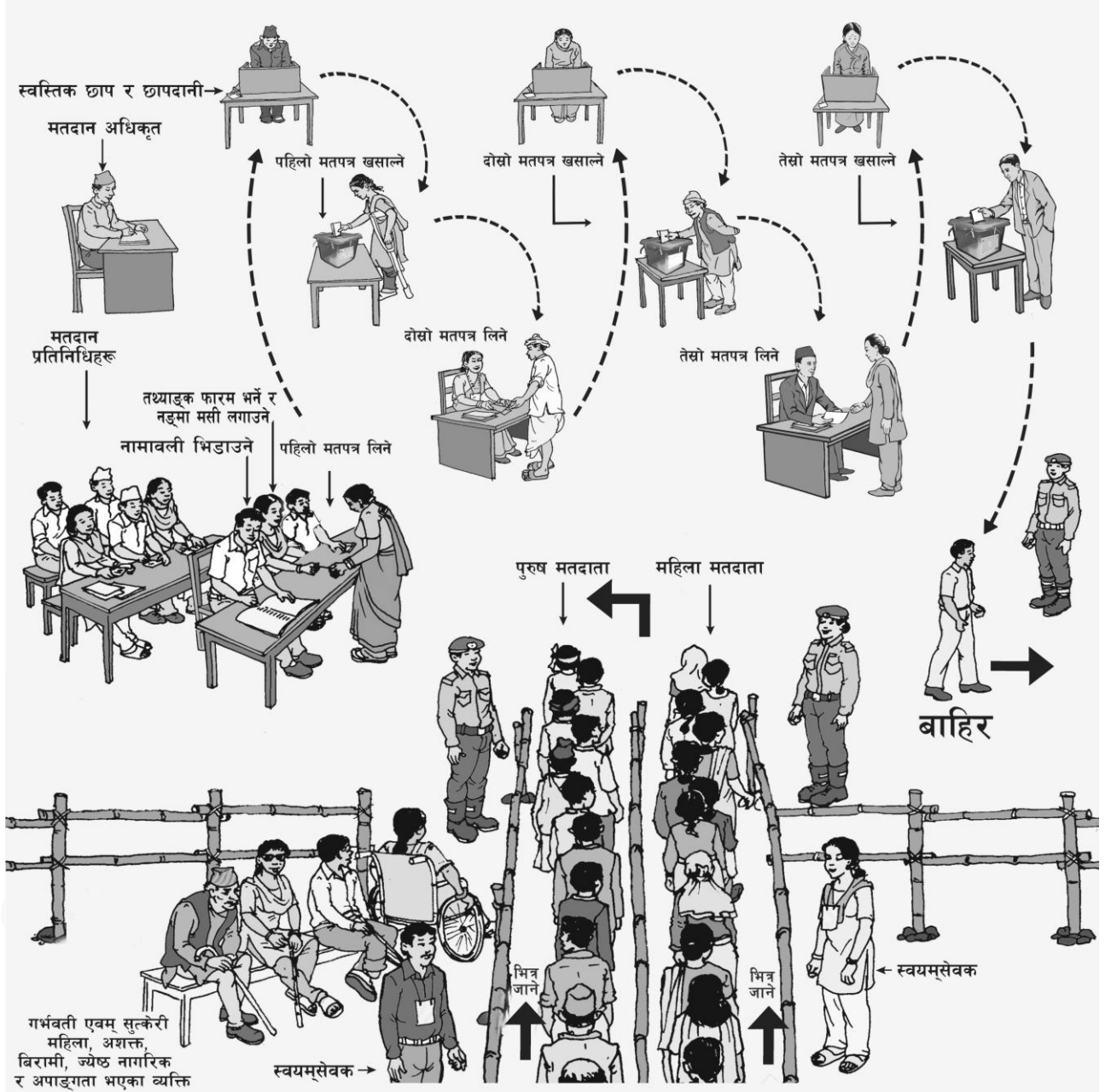
.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-३८

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ६५ को उपदफा (७) र मतदान निर्देशिकाको दफा १९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदान केन्द्रको ढाँचा

- पहिलो र दोस्रो मतपत्र क्रमशः प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभा सदस्यको पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली तर्फको तथा तेस्रो मतपत्र प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभा सदस्यको समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फको हुनेछ ।

अनुसूची-३९

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ६७ को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा २९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

प्रचार-प्रसार गर्न निषेध गरिएको सूचना

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं,
..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं.मा रहेको मतदान केन्द्रमा मिति को दिन
विहान बजेदेखि अपरान्ह बजेसम्म मतदान कार्य हुने भएकोले निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३
को दफा २४ को उपदफा (५) बमोजिम मितिका दिन बजेदेखि मतदानको कार्य समाप्त
नभएसम्म कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने उद्देश्यले सभा बोलाउन वा
आयोजना गर्न, जुलुस निकाल्न वा नारावाजी गर्न तथा अन्य कुनै पनि प्रकारले प्रचार-प्रसार गर्ने कार्य पूर्ण रुपमा
निषेध गरिएको छ । कसैले यो सूचनाको विपरीत कार्य गरेमा निजलाई कानून बमोजिम रु. २५,०००/- (पच्चीस
हजार) सम्म जरिवाना हुनसक्ने व्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति :

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४०

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ६८ र मतदान निर्देशिकाको दफा २२ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरि शान्ति भङ्ग नगर्ने सूचना

..... जिल्ला, गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. मा रहेको मतदान केन्द्रमा मिति को दिन बिहान बजेदेखि अपरान्ह बजेसम्म प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको लागि मतदान हुने भएकोले मिति को दिन बिहान बजेदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्र रहेको घर, भवन वा ठाउँ र मतदानलाई असर पर्ने गरी त्यसको वरिपरिको कुनै निजी वा सार्वजनिक घर, भवन वा जग्गामा कसैले पनि देहाय बमोजिमको कुनै काम गरी शान्ति भङ्ग गर्ने वा भय, त्रास सिर्जना गर्ने वा निर्वाचनको वातावरण विथोल्ने कार्य नगर्न नगराउन हुन यो सूचना गरिएको छ । यस सूचनाको प्रतिकूल हुने गरी कसैले निषेध गरिएको कार्य गरेमा निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३ को दफा १९ बमोजिम रु. ५०,०००/ (पचास हजार) सम्म जरिवाना हुन सक्ने व्यहोरा पनि यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मतदान केन्द्र वरिपरि निषेध गरिएका कार्यहरु:

१. साउण्ड सिस्टम, सर्ट मेसेज, समाजिक सञ्जाल वा अन्य कुनै साधन प्रयोग गर्ने,
२. बाजा बजाउन, नाचगान गर्न, सार्वजनिक भोज गर्न, जुलुस प्रदर्शन गर्न वा जुनसुकै किसिमको सभा वा समारोह गर्न वा हुल हुज्जत वा होहल्ला गर्न वा गराउन ।

मिति :

.....

समय :

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४१

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ६९ र मतदान निर्देशिकाको दफा २३ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको सूचना

प्रतिनिधि सभा सदस्य /प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको लागि
जिल्लाको.....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं.....अन्तर्गतको मतदान केन्द्रमा
मितिको दिन बजेदेखि मतदान हुने भएकोले मिति.....का दिन
.....बजे देखि मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म सो मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरिको क्षेत्रमा कसैले
मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको छ । कसैले यो सूचनाको विपरीत कार्य गरेमा प्रचलित
कानून बमोजिम रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) सम्म जरिवाना हुने सक्ने कुरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी
गराइएको छ ।

मिति :

.....

समय :

मतदान अधिकृत

स्थान :

अनुसूची-४२

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७० को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा २४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरि हातहतियार लिएर हिँड्न निषेध गरेको सूचना

प्रतिनिधि सभा सदस्य /प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको लागि जिल्ला
गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. मा रहेको मतदान केन्द्रमा मिति को दिन
बिहान बजेदेखि अपरान्ह बजेसम्म मतदान हुने भएकोले मिति को दिन बिहान
..... बजेदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्र र त्यसको वरिपरि कसैले पनि कुनै प्रकारको
विस्फोटक पदार्थ वा रासायनिक वा विषालु पदार्थ वा लाठी, भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै प्रकारका
अन्य हात हतियार लिएर हिँड्ने, प्रदर्शन गर्ने, प्रयोग गर्ने कार्य नगर्नु नगराउनु हुन सूचना गरिएको छ । यस
सूचनाको प्रतिकूल हुने गरी कसैले निषेध गरिएको कार्य गरेमा निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३ को दफा
१८ बमोजिम दुई लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा तीन वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्ने कुरा पनि यसै
सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति :

.....

समय :

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४३

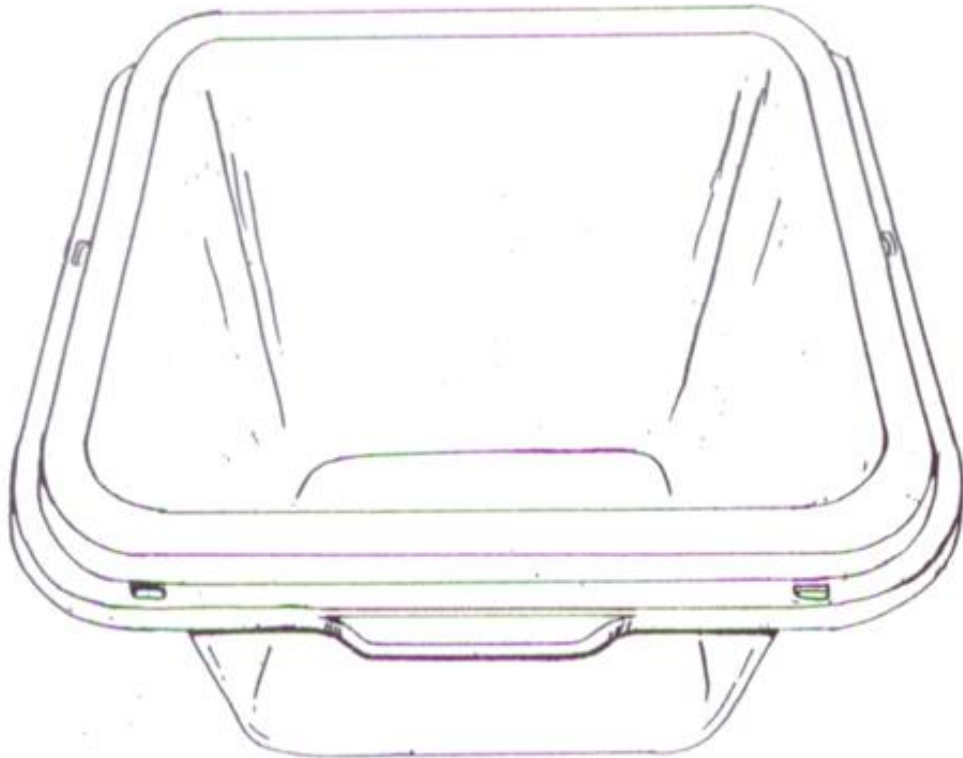
(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७५ को उपदफा (१) र यस निर्देशिकाको दफा ३३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतपेटिका प्रयोग विधि

चित्र नं. १ रिक्त मतपेटिका

बिर्को खोली रिक्त मतपेटिका मतदानको दिन मतदान सुरु हुनुभन्दा अगाडी राजनीतिक दलका प्रतिनिधि र उम्मेदवारका प्रतिनिधिहरुलाई देखाउनु होस् ।

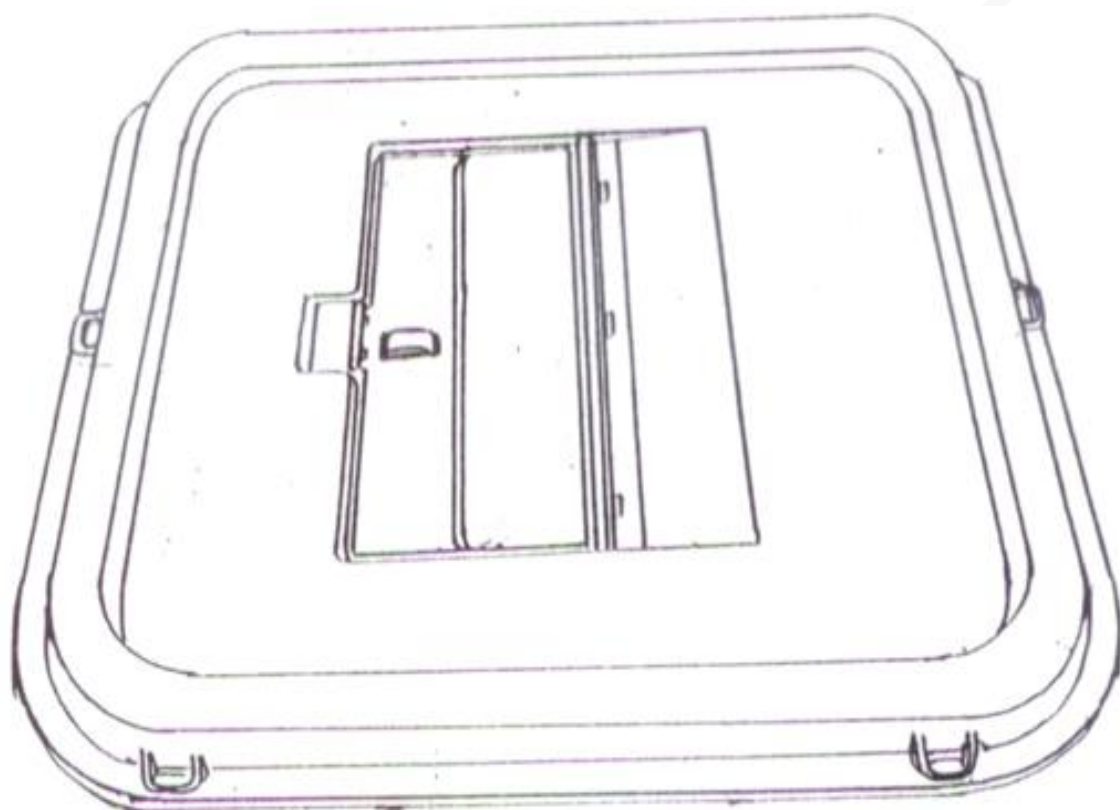
चित्र नं. १

चित्र नं. २ मतपेटिकाको बिको

मतपेटिकाको बिको मतदानको दिन मतदान सुरु हुनु भन्दा अगाडि राजनीतिक दलका प्रतिनिधि र उम्मेदवारका प्रतिनिधिलाई देखाउनु होस् ।

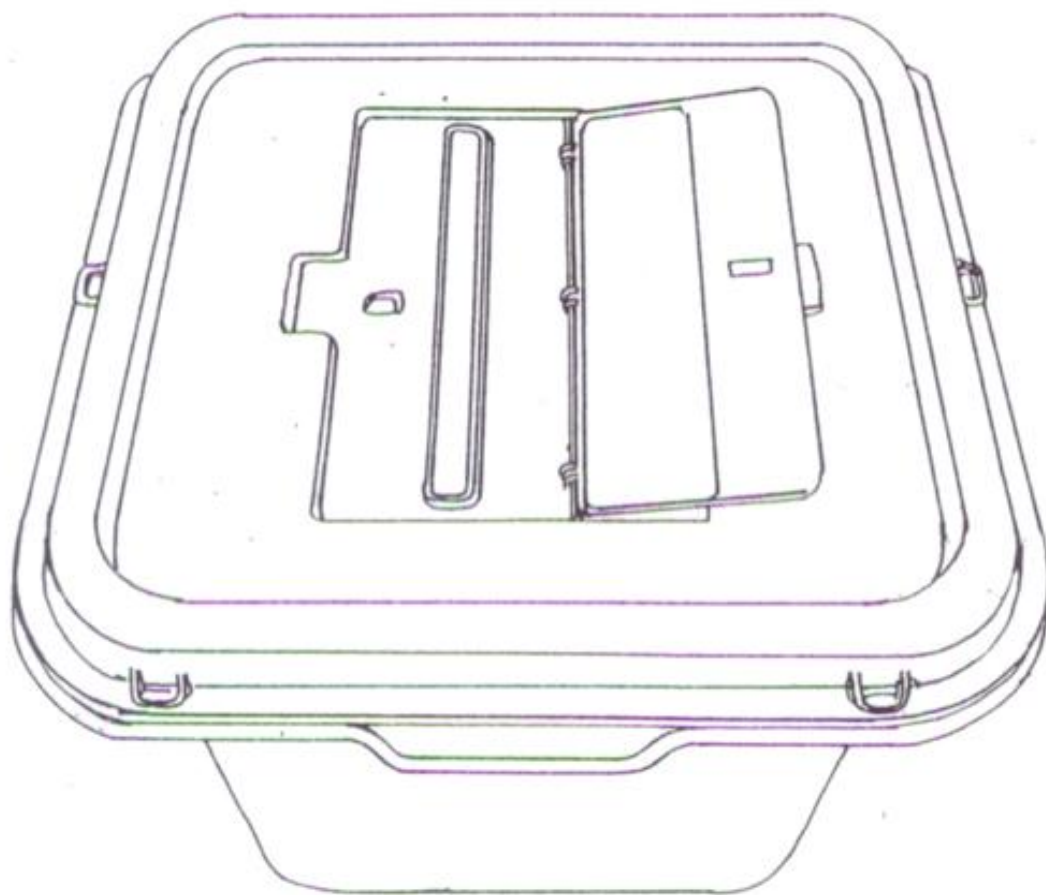
चित्र नं. २

चित्र नं. ३ बिको लागेको मतपेटिका

रित्तो मतपेटिका र मतपेटिकाको बिको देखाए पछि मतपेटिका बन्द गर्नु होस् । मतपेटिका बन्द गर्दा चित्र नं. ३ बमोजिमको रुपमा देखिन्छ ।

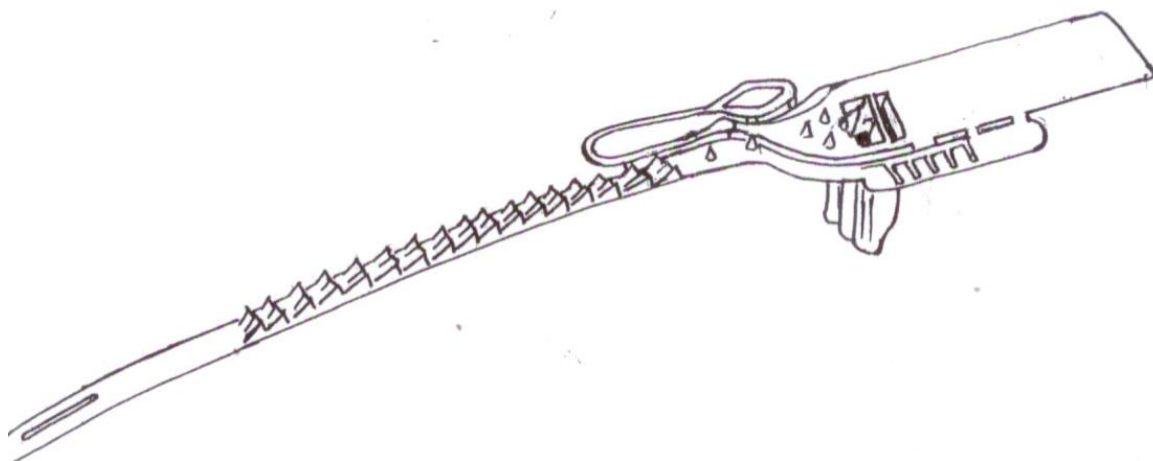
चित्र नं. ३

चित्र नं. ४ सुरक्षण सिल

चित्र नं. ३ बमोजिमको मतपेटिकामा चित्र नं. ५ बमोजिम सुरक्षण सिल लगाउन देहायको सुरक्षण सिल लगाउनु होस् ।

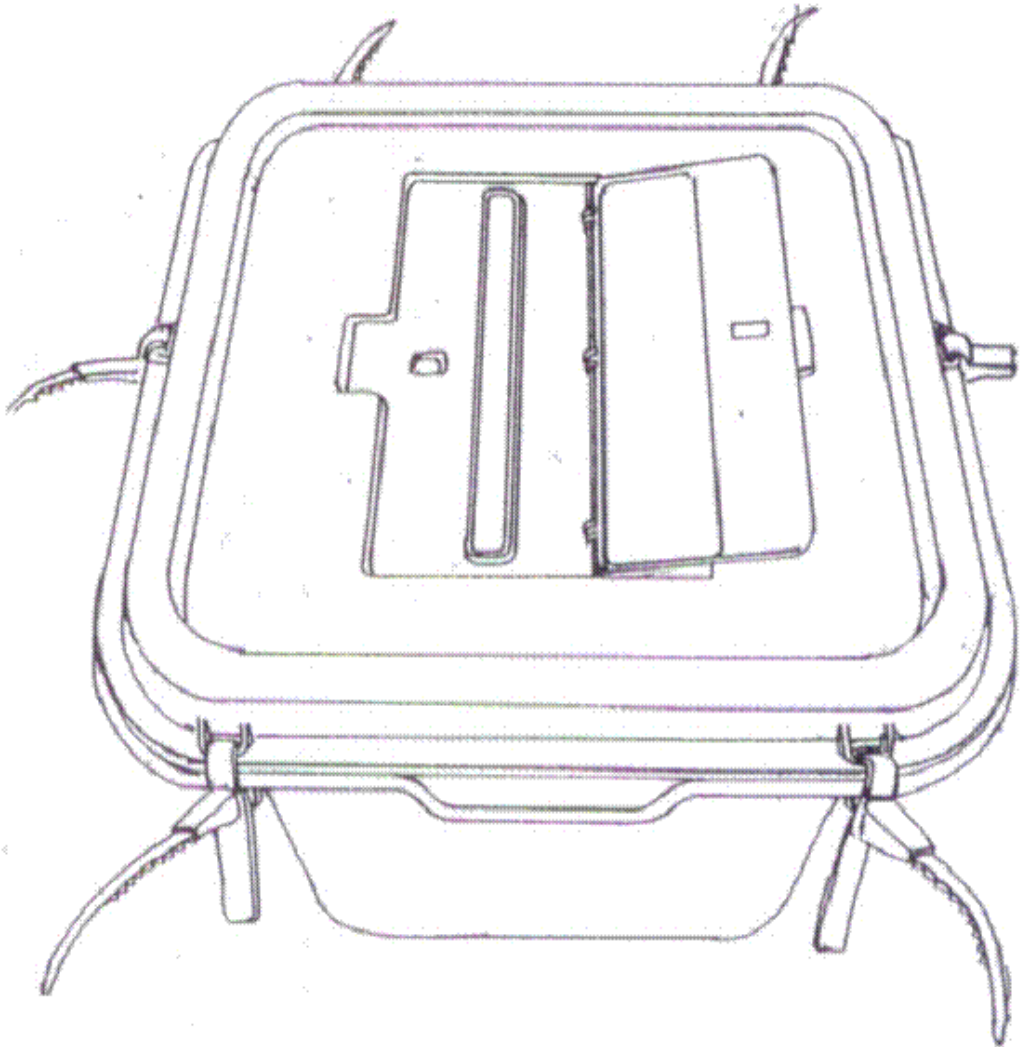
चित्र नं. ४

चित्र नं. ५ सुरक्षण सिल लगाइएको मतपेटिका

बिक्रो लागेको मतपेटिकामा सुरक्षण सिल लगाई मतपत्र खसाल्न प्वाल खुला गरी मतदान गर्नको लागि तयारी अवस्थामा राखिएको मतपेटिका चित्र नं. ३ बमोजिमको मतपेटिका सुरक्षण लगाउन राखिएका ६ (छ) वटा आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षण सिल (सिल नं. उल्लेख भएको) लगाउनु होस् । यसरी तयार गरेको मतपेटिकामा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणालीको मतपेटिका भए हरियो रङ्गमा नं. १ लेखिएको स्टिकरमा आवश्यक विवरण भरी टाँस गर्नु होस् । समानुपातिक मतदानको लागि मतपेटिका पनि यसरी नै तयार गरी रातो रङ्गमा नं. २ लेखिएको स्टिकरमा आवश्यक विवरण भरी टाँस गर्नु होस् । अब मतदानको लागि मतपेटिका तयार भयो ।

चित्र नं. ५

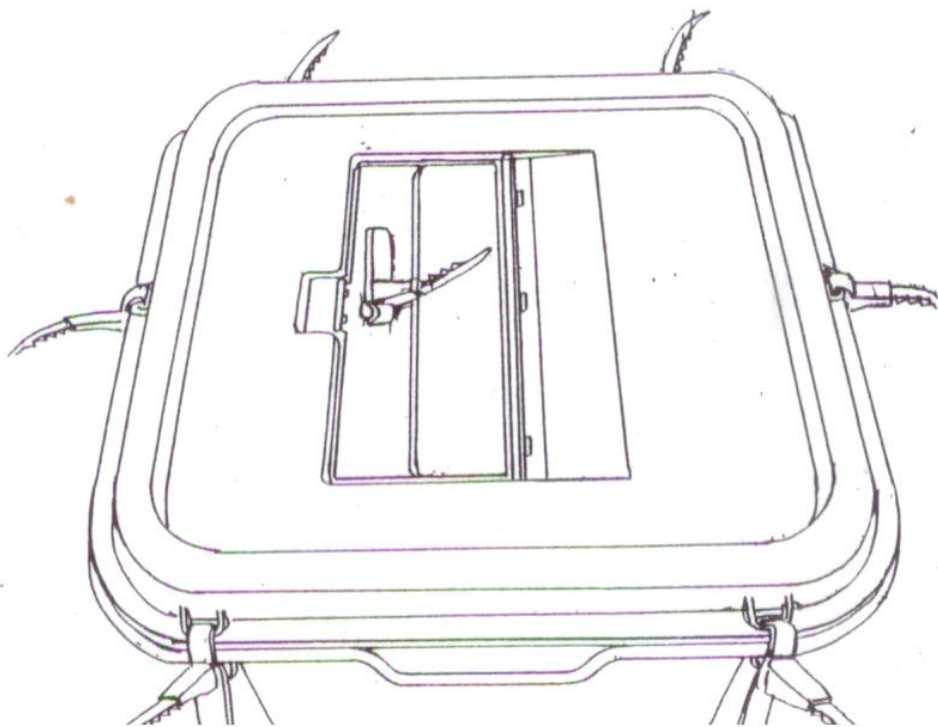
चित्र नं. ६

मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरेको मतपेटिका

मतदान गर्ने कार्य समाप्त भएपछि मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरी सुरक्षण सिल लगाई बन्द गरिएको मतपेटिका: मतदानको कार्य समाप्त भएपछि मतपत्र खसाउने प्लाको ढकनी बन्द गरी आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षण सिल लगाई मतपेटिको प्वाल बन्द गर्नु होस् ।

यसरी बन्द भएको मतपेटिका सुरक्षित साथ निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा बुझाउनु होस् ।

चित्र नं. ६

अनुसूची-४४

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७५ को उपदफा (३) र मतदान निर्देशिकाको दफा ३३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतदान सुरु हुनुअघि मतपेटिका बन्द गरेको मुचुल्का

.....जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं .. /प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं..... अन्तर्गतको
..... मतदान केन्द्रमा पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन/समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली हुने निर्वाचनमा
मतदानको लागि वटा मतपेटिकाहरु हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहबरमा आयोगले उपलब्ध गराएका
सुरक्षण सिल लगाई बिको बन्द गरी मतपत्र खसाल्ने ठाउँ मात्र खुला राखिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो ।

(क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रतिनिधि सभा सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको (१ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र)

१. सुरक्षण सिलको नम्बर
२. सुरक्षण सिलको नम्बर
३. सुरक्षण सिलको नम्बर
४. सुरक्षण सिलको नम्बर
५. सुरक्षण सिलको नम्बर.....
६. सुरक्षण सिलको नम्बर

(ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रदेश सभा सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको (२ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र)

१. सुरक्षण सिलको नम्बर
२. सुरक्षण सिलको नम्बर
३. सुरक्षण सिलको नम्बर
४. सुरक्षण सिलको नम्बर
५. सुरक्षण सिलको नम्बर.....
६. सुरक्षण सिलको नम्बर

(ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचन (३ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र)

१. सुरक्षण सिलको नम्बर
२. सुरक्षण सिलको नम्बर
३. सुरक्षण सिलको नम्बर
४. सुरक्षण सिलको नम्बर
५. सुरक्षण सिलको नम्बर.....
६. सुरक्षण सिलको नम्बर

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मिति :

समय :

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

सहीछाप :

पूरा नाम :

दर्जा :

मिति :

.....

मतदान अधिकृत

द्रष्टव्य : थप मतपेटिका प्रयोग गर्नु परेमा प्रत्येक मतपेटिकाको लागि यसै बमोजिम छुट्टाछुट्टै मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ । यसरी थप मतपेटिका प्रयोग गर्दा पहिलो मतपेटिकामा उल्लिखित नम्बर पछि “क” र दोस्रो मतपेटिकामा उल्लिखित नम्बर पछि “ख” उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-४५

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७६ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ३४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

स्वस्तिक छाप जाँच गरेको मुचुल्का

सि.नं.	स्वस्तिक छापको नमूना	सि.नं.	स्वस्तिक छापको नमूना
१.		४.	
२.		५.	
३.		६.	

उम्मेदवार/निर्वाचित प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	सहीछाप
१.				
२.				
३.				

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :
समय :

सहीछाप:
नाम, थर :
दर्जा :

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४६

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७६ को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा ३४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोलेको मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं
मा प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको निर्वाचनमामतदान केन्द्रमा मतदान गर्नको
लागि आज मिति का दिन बजे हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरुको रोहबरमा
देहायको विवरण बमोजिमको मतपत्रको प्याकेटको सिलबन्दी खोलेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्का गरी सहीछाप
गरिदियौं ।

मतपत्रको प्याकेटको विवरण

- (१) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने
मतपत्र : सि.नं. देखि सम्म प्याकेटथान
- (२) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने
मतपत्र :
सि.नं. देखि सम्म प्याकेटथान
- (३) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र :
सि.नं. देखि सम्म प्याकेटथान

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :

सहीछाप :

समय :

नाम, थर :

दर्जा :

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४७

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७७ को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा ३५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतदान प्रारम्भ भएको मुचुल्का

.....जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंको प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहवरमा आज साल महिना गते रोज का दिन बिहान ७ बजे मतदान कार्य प्रारम्भ भएको ठीक साँचो हो भनी सहीछाप गरिदियौं ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :

सहीछाप :

समय :

नाम, थर :

दर्जा :

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४८

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ७९ को उपदफा (३) र मतदान निर्देशिकाको दफा ३६ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति पत्र

.....जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंमा मिति
..... मा हुने मतदानको प्रयोजनको लागिमतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न निम्न
व्यक्तिलाई यो अनुमति पत्र दिइएको छ । यो अनुमति पत्रको अवधि मतदान कार्य कार्य समाप्त नभएसम्म वा
मतदान अधिकृतले रद्द नगरेसम्म कायम रहनेछ ।

१. पूरा नाम, थर :

२. उमेर :

३. ठेगाना :

मिति :

मतदान अधिकृत

अनुसूची-४९

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ८२ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ४० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...

(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)

.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

महिला/पुरुष/अन्य मतदाताको मतपत्र खसेको तथ्याङ्क फाराम

पुरुष										महिला										अन्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	१
११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३
३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४
४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५
५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६
६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७
७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८
८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९
९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०
१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	११
१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	१२०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	१२०	१२
१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३
१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४
१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	१५०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	१५०	१५
१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६
१६१	१६२	१६३	१६४	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१६१	१६२	१६३	१६४	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७
१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०	१८
१८१	१८२	१८३	१८४	१८५	१८६	१८७	१८८	१८९	१९०	१८१	१८२	१८३	१८४	१८५	१८६	१८७	१८८	१८९	१९०	१९
१९१	१९२	१९३	१९४	१९५	१९६	१९७	१९८	१९९	२००	१९१	१९२	१९३	१९४	१९५	१९६	१९७	१९८	१९९	२००	२०
२०१	२०२	२०३	२०४	२०५	२०६	२०७	२०८	२०९	२१०	२०१	२०२	२०३	२०४	२०५	२०६	२०७	२०८	२०९	२१०	२१
२११	२१२	२१३	२१४	२१५	२१६	२१७	२१८	२१९	२२०	२११	२१२	२१३	२१४	२१५	२१६	२१७	२१८	२१९	२२०	२२
२२१	२२२	२२३	२२४	२२५	२२६	२२७	२२८	२२९	२३०	२२१	२२२	२२३	२२४	२२५	२२६	२२७	२२८	२२९	२३०	२३
२३१	२३२	२३३	२३४	२३५	२३६	२३७	२३८	२३९	२४०	२३१	२३२	२३३	२३४	२३५	२३६	२३७	२३८	२३९	२४०	२४
२४१	२४२	२४३	२४४	२४५	२४६	२४७	२४८	२४९	२५०	२४१	२४२	२४३	२४४	२४५	२४६	२४७	२४८	२४९	२५०	२५
२५१	२५२	२५३	२५४	२५५	२५६	२५७	२५८	२५९	२६०	२५१	२५२	२५३	२५४	२५५	२५६	२५७	२५८	२५९	२६०	२६
२६१	२६२	२६३	२६४	२६५	२६६	२६७	२६८	२६९	२७०	२६१	२६२	२६३	२६४	२६५	२६६	२६७	२६८	२६९	२७०	२७
२७१	२७२	२७३	२७४	२७५	२७६	२७७	२७८	२७९	२८०	२७१	२७२	२७३	२७४	२७५	२७६	२७७	२७८	२७९	२८०	२८
२८१	२८२	२८३	२८४	२८५	२८६	२८७	२८८	२८९	२९०	२८१	२८२	२८३	२८४	२८५	२८६	२८७	२८८	२८९	२९०	२९
२९१	२९२	२९३	२९४	२९५	२९६	२९७	२९८	२९९	३००	२९१	२९२	२९३	२९४	२९५	२९६	२९७	२९८	२९९	३००	३०
३०१	३०२	३०३	३०४	३०५	३०६	३०७	३०८	३०९	३१०	३०१	३०२	३०३	३०४	३०५	३०६	३०७	३०८	३०९	३१०	३१
३११	३१२	३१३	३१४	३१५	३१६	३१७	३१८	३१९	३२०	३११	३१२	३१३	३१४	३१५	३१६	३१७	३१८	३१९	३२०	३२
३२१	३२२	३२३	३२४	३२५	३२६	३२७	३२८	३२९	३३०	३२१	३२२	३२३	३२४	३२५	३२६	३२७	३२८	३२९	३३०	३३
३३१	३३२	३३३	३३४	३३५	३३६	३३७	३३८	३३९	३४०	३३१	३३२	३३३	३३४	३३५	३३६	३३७	३३८	३३९	३४०	३४
३४१	३४२	३४३	३४४	३४५	३४६	३४७	३४८	३४९	३५०	३४१	३४२	३४३	३४४	३४५	३४६	३४७	३४८	३४९	३५०	३५
३५१	३५२	३५३	३५४	३५५	३५६	३५७	३५८	३५९	३६०	३५१	३५२	३५३	३५४	३५५	३५६	३५७	३५८	३५९	३६०	३६
३६१	३६२	३६३	३६४	३६५	३६६	३६७	३६८	३६९	३७०	३६१	३६२	३६३	३६४	३६५	३६६	३६७	३६८	३६९	३७०	३७
३७१	३७२	३७३	३७४	३७५	३७६	३७७	३७८	३७९	३८०	३७१	३७२	३७३	३७४	३७५	३७६	३७७	३७८	३७९	३८०	३८
३८१	३८२	३८३	३८४	३८५	३८६	३८७	३८८	३८९	३९०	३८१	३८२	३८३	३८४	३८५	३८६	३८७	३८८	३८९	३९०	३९
३९१	३९२	३९३	३९४	३९५	३९६	३९७	३९८	३९९	४००	३९१	३९२	३९३	३९४	३९५	३९६	३९७	३९८	३९९	४००	४०
४०१	४०२	४०३	४०४	४०५	४०६	४०७	४०८	४०९	४१०	४०१	४०२	४०३	४०४	४०५	४०६	४०७	४०८	४०९	४१०	४१
४११	४१२	४१३	४१४	४१५	४१६	४१७	४१८	४१९	४२०	४११	४१२	४१३	४१४	४१५	४१६	४१७	४१८	४१९	४२०	४२
४२१	४२२	४२३	४२४	४२५	४२६	४२७	४२८	४२९	४३०	४२१	४२२	४२३	४२४	४२५	४२६	४२७	४२८	४२९	४३०	४३
४३१	४३२	४३३	४३४	४३५	४३६	४३७	४३८	४३९	४४०	४३१	४३२	४३३	४३४	४३५	४३६	४३७	४३८	४३९	४४०	४४
४४१	४४२	४४३	४४४	४४५	४४६	४४७	४४८	४४९	४५०	४४१	४४२	४४३	४४४	४४५	४४६	४४७	४४८	४४९	४५०	४५
४५१	४५२	४५३	४५४	४५५	४५६	४५७	४५८	४५९	४६०	४५१	४५२	४५३	४५४	४५५	४५६	४५७	४५८	४५९	४६०	४६
४६१	४६२	४६३	४६४	४६५	४६६	४६७	४६८	४६९	४७०	४६१	४६२	४६३	४६४	४६५	४६६	४६७	४६८	४६९	४७०	४७
४७१	४७२	४७३	४७४	४७५	४७६	४७७	४७८	४७९	४८०	४७१	४७२	४७३	४७४	४७५	४७६	४७७	४७८	४७९	४८०	४८
४८१	४८२	४८३	४८४	४८५	४८६	४८७	४८८	४८९	४९०	४८१	४८२	४८३	४८४	४८५	४८६	४८७	४८८	४८९	४९०	४९
४९१	४९२	४९३	४९४	४९५	४९६	४९७	४९८	४९९	५००	४९१	४९२	४९३	४९४	४९५	४९६	४९७	४९८	४९९	५००	५०

तयार गर्ने कर्मचारी/स्वयंसेवकको,-

नाम :

सहीछाप :

दर्जा :

मिति :

टिप्पणी : एउटा मात्र फारामले नपुग भएमा आवश्यकता अनुसार फाराम थप्दै जानु पर्नेछ ।

प्रमाणित गर्ने मतदान अधिकृतको,-

नाम :

अनुसूची-५०

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ९६ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ५२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतपत्र सार्वजनिक गरेकोमा छुट्टै खामबन्दी गरेको मुचुल्का

.....जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंको
..... मतदान केन्द्रमा मितिमा भएको मतदानमा मतदाता श्री.....ले
मतपत्रमा मत सङ्केत गरिसकेपछि त्यस्तो मतपत्र देखाएको/प्रदर्शन गरेको/गोप्य मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मत
सङ्केत नगरी सोभन्दा बाहिर गई मत सङ्केत गरेको/मत सङ्केत गरेको कुरा सार्वजनिक गरेकोले सो मतपत्र छुट्टै
खाममा राखिएको हुँदा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी हामी तपसिलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरी दिएका छौं ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मिति:

समय:

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

सहीछाप:

नाम, थर:

दर्जा:

मतदान अधिकृतको,-

सहीछाप:

नाम:

अनुसूची-५१

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ९७ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ५३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

विषय : नाम ढाँटी मतदान गर्न आएकोमा गरेको दाबी विरोध ।

श्री मतदान अधिकृत,
..... मतदान केन्द्र,
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं.....
(प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...)
..... जिल्ला ।

मतदाता नम्बर..... का श्री को नाममा मतदान गर्न उपस्थित
व्यक्ति वास्तविक मतदाता नभई नाम ढाँटी मतदान गर्न आएकोले रु. १००/- (एक सय रुपैयाँ) नगद धरौटी राखी
निजलाई मतदान गर्नबाट रोकी पाउन यो निवेदन गरेको छु ।

निवेदकको,-

सहीछाप :

पूरा नाम,थर :

ठेगाना :

मतदाता/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि

अनुसूची-५२

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ९७ को उपदफा (३) र मतदान निर्देशिकाको दफा ५३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

नाम ढाँटी मतदान गर्न आएको सम्बन्धमा परेको उजुरी सम्बन्धी निर्णय किताब

उजुरी दर्ता नं	उजुरीकर्ताको नाम र मतदाता नं	उजुरीको व्यहोरा	मतदान अधिकृतको निर्णयको व्यहोरा र सहीछाप	कैफियत

अनुसूची-५३

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ६३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतदान अधिकृत अशक्त भएकोले सहायक मतदान अधिकृतले कार्य गर्ने मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../ प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...को
.....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ...अन्तर्गतको मतदान केन्द्रमा मतदान
भैरहेको अवस्थामा वजे यस मतदान केन्द्रका मतदान अधिकृत श्री
निम्न कारणले अशक्त भई कार्य सम्पादन गर्न सक्ने अवस्था नदेखिएकोले निजको सट्टामा सहायक मतदान
अधिकृत श्री लाई मतदान अधिकृतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गरी मतदान कार्य
सुचारु गर्नको लागि हामी तपसिलका मानिसहरुलेसहीछाप गरी मुचुल्का गरिदियौं ।

अशक्तताको कारण: ।

उपर्युक्त बमोजिम मतदान अधिकृत अशक्त भई कार्य गर्न नसक्ने भएकोले वजे देखि सहायक
मतदान अधिकृत श्रीले मतदान कार्य सुचारु गरेकोले निजले मतपत्रमा देहाय
बमोजिमको दस्तखत गरी मतदातालाई मतपत्र दिएको ठीक साँचो हो ।

पूरा सहीछाप

छोटकरी सहीछाप

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री.....
५. मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक कर्मचारी श्री
श्री
श्री
६. मतदान केन्द्रमा खटिएका सुरक्षाकर्मी श्री
श्री
श्री

नोट : यो फाराम मतदान कार्य सम्पन्न भै निर्वाचन सामग्री बुझाउँदा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा छुट्टै
रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-५४

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १०८ को उपदफा (२) र यस निर्देशिकाको दफा ६४ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतपेटिकाको मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरेको मुचुल्का

.....जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं
.....अन्तर्गतको मतदान केन्द्रमा आज मिति का दिन बजे मतदान कार्य
सम्पन्न भएकोले यस मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग गरिएको वटा मतपेटिकाहरूको मतपत्र
खसाल्ने प्वाल हामी तपसिलका मानिसहरूको रोहबरमा आयोगद्वारा उपलब्ध गराइएको सुरक्षण सिल लगाई बन्द
गरिएको ठीक साँचो हो ।

- (१) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर
- (२) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर
- (३) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :

सहीछाप :

समय :

नाम, थर :

दर्जा :

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-५५

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १०९ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ६५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतपत्रको फाँटवारी

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंमा प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको/प्रदेश सभा सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रको पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली / समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमका मतपत्रहरूको फाँटवारी देहाय बमोजिमको छ ।

१. निर्वाचन अधिकृतबाट प्राप्त मतपत्र सङ्ख्या,-

- (क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. देखि सम्म) जम्मा सङ्ख्या :
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. देखि सम्म) जम्मा सङ्ख्या :
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. देखि सम्म) जम्मा सङ्ख्या :

२. मतदातालाई दिएको मतपत्र सङ्ख्या,-

- (क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिइएको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिइएको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिएको मतपत्र सङ्ख्या :

३. प्रयोग नभएका मतपत्रहरू,-

- (क) मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएको,-
 - (१) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
 - (२) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
 - (३) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ख) मतदान अधिकृतको दस्तखत भएको,-
 - (१) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
 - (२) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
 - (३) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :

४. बदर गरिएको मतपत्रहरु:

- (१) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (२) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (३) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
उपर्युक्त बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी ठीक छ भनी सहीछाप गर्ने:-

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

स्थान :

मिति :

समय :

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-५६

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ११० को उपदफा (३) र मतदान निर्देशिकाको दफा ६६ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतपत्र तथा अन्य कागजात खामबन्द गरिएको मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंमा प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा आज मिति को दिन विहान ७ बजे प्रारम्भ भएको मतदानको कार्य बजे समाप्त भई पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली / समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फका देहाय बमोजिम मतपत्र तथा विभिन्न कागजातहरू हामी तपसिलका मानिसहरूको रोहवरमा छुट्टाछुट्टै खाममा राखी बन्द गरी लाहाछाप लगाएको व्यहोरा ठीक साँचो हो ।

१. खर्च नभएका मतपत्रहरू,-

- (क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :

२.

३. मतपेटिका बाहिर रहेका मतपत्रहरू,-

- (क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :

४. मतदान अधिकृतलाई मतदाताले फिर्ता गरेका मतपत्रहरू,-

- (क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको मतपत्र सङ्ख्या :

५. मतपेटिका बाहिर रहेका बदर हुने मतपत्रहरूको लगत थान :

६. निविदा मतपत्रको बन्दी खाम,-

- (क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको निविदा मतपत्रको बन्दी खाम थान :
- (ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको निविदा मतपत्रको बन्दी खाम थान :
- (ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिमको निर्वाचनको निविदा मतपत्रको बन्दी खाम थान :

७. निविदा मतपत्रको लगत पाना बन्दी खाम थान :
८. मतदाता रुजु गरिएको मतदाता नामावली थान :
९. विरोध भएको मतदाताको नामावली थान :
१०. अन्य आवश्यक कागजात थान :

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मिति :
समय:

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-
सहीछाप :
नाम, थर :
दर्जा :

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-५७

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ११२ को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा ६८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड गरिएमा गरिने मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंमा प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा मितिमा बजे मतदान अधिकृतको नियन्त्रणमा रहेको मतदानको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिका निम्न परिस्थितिमा नोक्सान/तोडफोड भएकोले हामी तपसिलका मानिसहरूले यो मुचुल्का गरिदिएका छौं ।

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड गरिएको व्यहोरा

.....
..... ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति:

दस्तखत:

समय:

नाम, थर:

दर्जा:

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-५८

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ११३ को उपदफा (१) र दफा ११४ को उपदफा (२) तथा मतदान निर्देशिकाको ६९ को उपदफा (१) र दफा ७१ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

मतदान स्थगित गरेको सूचना

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं
.....अन्तर्गत प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा
.....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं ... स्थित..... मतदान केन्द्रमा आज मिति को
दिन बजे प्रारम्भ हुने/प्रारम्भ भएको मतदान कार्य आजबजेदेखि स्थगित गरिएको छ । पुनः
मतदान हुने सूचना यसै ठाउँमा पछि प्रकाशन गरिनेछ ।

मतदान स्थगित गर्नुपर्ने कारण

.....
.....

मिति:

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-५९

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ११३ को उपदफा (२) र दफा ११४ को उपदफा (३) तथा मतदान निर्देशिकाको दफा ६९ को उपदफा (२) र दफा ७१ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

..... मतदान केन्द्र

मतदान स्थगित गरेको सूचनाको मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नंको प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको लागि भएको निर्वाचनमा मतदान केन्द्रमा आज मिति को दिन बजे प्रारम्भ हुने/प्रारम्भ भएको मतदान कार्य आज बजेदेखि स्थगित भएकोले हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरुको रोहवरमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी सोको सूचना प्रकाशित गरेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्कामा सहीछाप गरी दियौं ।

मतदान स्थगित गर्नु पर्ने कारण

.....
.....

रोहबर

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति:

सहीछाप:

समय:

नाम, थर :

दर्जा :

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६०

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ११६ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ७५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई मतदान सामग्री बुझाएको विवरण

श्री मुख्य/निर्वाचन अधिकृत,
मुख्य/निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं.....
..... जिल्ला

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं. र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं..... अन्तर्गत..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. मा रहेको मतदान केन्द्रमा मतदान अधिकृतको रुपमा खटिएकोमा मतदान कार्य सम्पन्न गरी सो मतदान केन्द्रसँग सम्बन्धित निम्न लिखित सामग्री बुझाउन उपस्थित भएको छु । संलग्न विवरण अनुसारका सामग्री बुझी लिई सोको भरपाई पाउन अनुरोध छ ।

सामग्रीको विवरण

१. मतपत्र रहेका मतपेटिका :

(क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (१) मा रहेको क्रमसंख्याको सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं. २. सिल नं. ३. सिल नं.
४. सिल नं. ५. सिल नं. ६. सिल नं.

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं.

(ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (२) मा रहेको क्रमसंख्याको सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं. २. सिल नं. ३. सिल नं.
४. सिल नं. ५. सिल नं. ६. सिल नं.

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं.

(ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (३) मा रहेको क्रमसंख्याको सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं. २. सिल नं. ३. सिल नं.
४. सिल नं. ५. सिल नं. ६. सिल नं.

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं.

(घ) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनमा थप मतपेटिका प्रयोग भएको भए सो मतपेटिका (१ ख) मा रहेको क्रमसंख्याको सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं. २. सिल नं. ३. सिल नं.
४. सिल नं. ५. सिल नं. ६. सिल नं.

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं.

(ङ) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनमा थप मतपेटिका प्रयोग भएको भए सो मतपेटिका (२ ख) मा रहेको क्रमसंख्याको सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं. २. सिल नं. ३. सिल नं.

४. सिल नं.

५. सिल नं.

६. सिल नं.

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं.

(च) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनमा थप मतपेटिका प्रयोग भएको भए सो मतपेटिका (३ ख) मा रहेको क्रमसंख्याको सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं.

२. सिल नं.

३. सिल नं.

४. सिल नं.

५. सिल नं.

६. सिल नं.

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं.

(मतपेटिकाको संख्या अनुसार विवरण थप्ने)

२. स्टाम्प प्याड

३. मतसंकेत गर्ने रबरको स्वस्तिक छाप

पित्तलको स्वस्तिक छाप

४. स्केल (संख्या)

५. मतदाताको नाम रुजू गरी रेजा (✓) चिन्ह लगाएको मतदाता नामावली

६. मतपत्रको अर्धकट्टी सिलबन्दी खाम थान

७. मतदान अधिकृतको सही नभएको (मतदानमा प्रयोग नभएका) मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान

(क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(२) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(३) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(४) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(२) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(३) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(४) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(२) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(३) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(४) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

८. मतदान अधिकृतको सही भएको तर मतदानमा प्रयोग नभएको मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान

(क) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(२) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(ख) पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(२) सि. नं. देखिसम्मका थान.....

(ग) समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी

खाम थान एक :-

(१) सि. नंदेखिसम्मका थान.....

(२) सि. नंदेखिसम्मका थान.....

९. मतपेटिका बाहिर रहेको मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान
१०. मतदाताले मतदान नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान
११. विरोध गर्ने व्यक्ति र विरोध भएको मतदाताको सूची रहेको सिलबन्दी खाम थान
१२. विरोध सम्बन्धी निर्णय किताव थान.....
१३. धरौटी जफत गरेको रकम रु
१४. निविदा मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान.....
१५. निविदा मतदान सम्बन्धी फारमहरुको सिलबन्दी खाम थान.....
१६. फाराम नं. बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी
१७. पोलवुक थान
१८. वितरण गर्न बाँकी रहेका मतदाता परिचयपत्र थान.....
१९. मतदाता परिचयपत्र बुझाएको भर्पाइ थान.....

मतदान अधिकृतको,-

सहीछाप :

नाम :

मिति :

समय :

उपर्युक्त बमोजिमको सामग्री प्राप्त भयो ।

मिति :

समय :

.....

निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्य : मतदान अधिकृतले यो अनुसूची बमोजिमको फाराम दुई प्रति तयार गरी निर्वाचन अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले उपर्युक्त बमोजिमको सामग्री रुजु गरी सहीछाप गरी एक प्रति सम्बन्धित मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

अनुसूची-६४

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १२३ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ७२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

पुनः मतदान हुने सूचना

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
अन्तर्गत..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं..... स्थित..... मतदान केन्द्रमा
..... कारणले मिति..... को
दिन..... बजे मतदान रद्द/स्थगित गरिएकोमा मिति..... गते दिन..... बजेदेखि.....
बजेसम्म पुनः मतदान हुने भएकोले जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

मिति :

.....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६५

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १२३ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ७२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

पुनः मतदान हुने सूचना प्रकाशन गरेको मुचुल्का

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
अन्तर्गत..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं..... स्थित..... मतदान केन्द्रमा
..... कारणले
मिति..... को दिन..... बजे मतदान रद्द/स्थगित गरिएकोमा मिति..... गते
दिन..... बजेदेखि..... बजेसम्म पुनः मतदान हुने व्यहोराको सूचना निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय/सम्बन्धित
मतदान केन्द्रमा प्रकाशित गरिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्का गरिदियौं ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
२. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
३. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
४. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
५. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री
६. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री

	नाम, थर	ठेगाना	सहीछाप
१.	श्री.....		
२.	श्री.....		
३.	श्री.....		

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति:

सहीछाप:

समय:

नाम, थर:

स्थान:

दर्जा:

.....
निर्वाचन अधिकृत/मतदान अधिकृत

द्रष्टव्य : निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सूचना प्रकाशन गरिएको मुचुल्कामा निर्वाचन अधिकृतले र मतदान केन्द्रमा सूचना प्रकाशन गरिएको मुचुल्कामा सम्बन्धित मतदान अधिकृतले सहीछाप गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-८५

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १५४ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा २७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरेको जानकारी

श्री

.....

.....जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं..... / प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं..... अन्तर्गत
.....मतदान केन्द्रमाराजनीतिक दल/उम्मेदवारको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्न प्रतिनिधि
सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ६५/ प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७४ को दफा ६५ बमोजिम
तपाईं श्री.....लाई मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरेको छु । तपाईंलेराजनीतिक
दल/उम्मेदवारको तर्फबाट सो ऐनको अधीनमा रही मतदान प्रतिनिधिको रूपमा गरेको मतदान सम्बन्धी
काम कारवाहीमा मेरो मञ्जुरी छ ।

मिति :

सहीछाप :

पुरा नाम, थर :

ठेगाना :

उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि

उपर्युक्त बमोजिम मतदान प्रतिनिधि हुन मञ्जुर गर्दछु ।

मिति :

सहीछाप :

पुरा नाम, थर :

ठेगाना :

बोधार्थ :-

श्री निर्वाचन अधिकृत,
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं :
प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ..
..... जिल्ला

श्री मतदान अधिकृत,
..... मतदान केन्द्र
..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं.....
..... जिल्ला ।

उल्लिखित व्यहोराको नियुक्ति पत्रको बोधार्थ म समक्ष पेश भएको हो ।

मिति :

.....

मतदान अधिकृत

अनुसूची-८६

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १५४ को उपदफा (२) र मतदान निर्देशिकाको दफा २७ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
..... मतदान केन्द्र

**मतदान प्रतिनिधि
परिचयपत्र**

पूरा नाम, थर:

ठेगाना:

मतदाता नम्बर:

प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने राजनीतिक दल:...../उम्मेदवार:.....

निर्वाचन क्षेत्र: प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं..... / प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं.....

मतदान प्रतिनिधिको
मुखाकृति देखिने
पासपोर्ट साइजको
फोटो

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-८८

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १५८ को उपदफा (१) र मतदान निर्देशिकाको दफा ५५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

विषय : मतदान गर्न पाउँ

श्री मतदान अधिकृतज्यू
..... मतदान केन्द्र ।

प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको / प्रदेश सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान गर्न उपस्थित भएकोमा मेरो नाउँबाट अन्य व्यक्तिले मतपत्र लिइसकेको / मतदान गरी सकेको बुझिएकोले आफूले मतदान गर्न पाउन आफ्नो विवरण सहित देहायको प्रमाण संलग्न गरी यो निवेदन गरेको छु :-

पूरा नाम :

मतदाता नम्बर.:

माता/ पिताको पूरा नाम :

पति/ पत्नीको पूरा नाम, थर :

ठेगाना :..... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा .../गाउँ/टोल :

सहीछाप:

मिति:

अनुसूची-८९

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १५८ को उपदफा (४) र मतदान निर्देशिकाको दफा ५५ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

.....मतदान केन्द्र

पहिलो हुने निर्वाचित हुने निर्वाचन प्रणाली / समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली

निविदा मतपत्रको लगत

क्र.सं.	दावीकर्ताको विवरण	गाउँपालिका/न.पा. वडा नं.	मतदाता नं.	निविदा मतपत्र लिने दावीकर्ताको सहीछाप
	पूरा नाम			

मिति :

.....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-१०

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १६३ र मतदान निर्देशिकाको दफा ५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला

नियुक्ति पत्र

श्री

..... (दर्जा)

.....(कार्यालय) ।

..... जिल्ला, प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं...../प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं .. मा हुने प्रतिनिधि सभा सदस्य पदको /प्रदेश सभा सदस्य पदको निर्वाचनको लागि गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. अन्तर्गतको मतदान केन्द्रको मतदान अधिकृत पदमा तपाईंलाई नियुक्त गरिएको छ ।

स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्ररूपमा निर्वाचन गराउने काममा तपाईंले आफ्नो कर्तव्य इमान्दारीपूर्वक पालना गर्नु हुनेछ भन्ने कुरा अपेक्षा गरिएको छ । तपाईंसँग उपर्युक्त मतदान केन्द्रमा खटिएका मतदान सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र सहयोगी कर्मचारीहरु निम्न बमोजिम हुनु हुनेछ ।

मतदान केन्द्र :-

पद	नाम	दर्जा	कार्यालय
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			

मिति :

.....

निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्य : सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र सहयोगी कर्मचारीका लागि अर्को छुट्टै नियुक्ति पत्र तयार गर्नु पर्ने छैन । सम्बन्धित कर्मचारीको नामको अगाडि चिनो लगाई नियुक्ति पत्रको रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-९०क.

(प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १६४ को उपदफा (१क) र मतदान निर्देशिकाको दफा ८ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं ...
(प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.....)
.....जिल्ला
.....मतदान केन्द्र

विषय : स्वयंसेवक नियुक्ति ।

श्री

..... ।

यस मतदान केन्द्रमा निर्वाचनको काममा सहयोग गर्न तपाईंलाई मिति २०७४...../...../..... देखि मिति २०७४...../...../..... सम्म स्वयंसेवकको रूपमा नियुक्त गरिएको छ ।

स्वतन्त्र र निष्पक्ष निर्वाचन गराउने सन्दर्भमा तपाईंले मतदान अधिकृतले खटाएको कार्य इमान्दारीपूर्वक सम्पादन गर्नु हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

मिति : २०७४/०८/.....

.....

मतदान अधिकृत